

Introducció.

*“Viure conjuntament
és una aventura on l’estimar,
l’amistat, és una bella trobada
amb allò que sempre és diferent
de tu
i que t’enriqueix”.*

Tahar Ben Jelloun (Marroc)

0.1. Presentació del document.

Tal i com queda definit en el nostre caràcter propi, la nostra és una escola catalana, que s'expressa i realitza la seva tasca docent en la llengua que ens és pròpia, és a dir, la catalana, tot respectant i afavorint el coneixement d'altres llengües i cultures.

El nostre projecte lingüístic descriu la proposta de tractament de les llengües al nostre centre i especifica que és el Català, com a llengua del nostre país, i el Castellà, com a llengua de l'estat espanyol, les dues llengües curriculars dins l'àrea de llengua no estrangera.

Aquest Projecte Lingüístic ha estat elaborat per una comissió representativa de tots els estaments i àmbits escolars i és fruit de la reflexió conjunta. Tracta de recollir tots els principis que són compartits per la comunitat educativa respecte a la plena normalització de la llengua catalana i és uns instrument que vincula a les famílies, l'alumnat, professorat i personal del centre respecte a l'objectiu comú per fer efectiva la normalització.

Per a fer la proposta del Projecte Lingüístic, hem considerat molt important fer un diagnòstic de les condicions prèvies i una recollida de dades dels sectors implicats en el procés educatiu: alumnes, pares, centre i entorn . Aquesta informació serà revisada cada any per tal de poder adaptar de la forma més adequada possible la planificació, programació i execució del Projecte Lingüístic a les necessitats específiques del centre. D'aquesta manera, podrem fer efectius els objectius de millora que seran recollits al pla anual de centre i avaluats en la memòria anual.

En aquest projecte hem destacat els aspectes que hem considerat més rellevants per al tractament de les llengües.

1. Context sociolingüístic.

1.1. Alumnat.

La llengua vehicular i de comunicació de l'alumnat del centre és majoritàriament el castellà. Hi ha molts nens i nenes provinents de realitats socioculturals molt diverses; aquest fet, repercuteix en l'existència de diferents ritmes d'aprenentatge en l'alumnat d'una mateixa edat (sobretot a l'etapa de L'Educació Primària).

1.2. Entorn.

L'escola està situada a la comarca del Baix Penedès, concretament a la població de Cunit. Hi ha força població que procedeix de la immigració de diferents zones del territori espanyol i del Sud d'Amèrica, el Magreb, dels Països de l'Est d'Europa i de l'Àsia. També hi ha un gran nombre de famílies que procedeixen de la zona metropolitana de Barcelona que han fixat la seva primera residència en aquest poble. Aquest fet provoca que la primera llengua sigui majoritàriament el castellà.

A Cunit hi ha molta dispersió dels diferents nuclis urbans o urbanitzacions i alhora, d'aquests respecte a l'escola. Aquest fet fa necessària la utilització del servei de transport escolar per poder acostar els /les alumnes al centre educatiu.

Pel que fa a l'ús de la llengua catalana en l'àmbit humà de l'escola, ho distribuïm de la següent manera:

PROFESSORAT

	Act. docents	Alumnes fora de l'aula	Alumnes a l'aula	Altres professors	Pares	AMPA	PND
Professors	Català	Català	Sempre que no sigui a l'àrea de llengua castellana. Ocasionalment s'utilitza el castellà amb alumnes vinguts de fora	Gairebé sempre en català	Gairebé sempre el català	Castellà	Gairebé sempre en català

PERSONAL NO DOCENT

El Centre compta amb el següent personal no docent: un conserge, una cuinera (amb les ajudants), i monitores de menjador, la coordinadora del menjador. Tots ells parlen en llengua catalana amb excepció del conserge.

	PND	Professorat	Alumnat	Pares i mares
Personal no Docent	Majoritàriament castellà	Conserge i monitores: castellà. Coordinadora: català i castellà	Conserge i monitores: castellà Coordinadora: català i castellà	Normalment en castellà

ASSOCIACIÓ DE PARES I MARES

	AMPA	Professorat	Alumnat	PND	P.extraescolar
AMPA	Castellà	Majoritàriament castellà	Majoritàriament castellà	Castellà	Castellà

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge.

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació.

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Les àrees s'imparteixen en llengua catalana, excepte la de llengua castellana i la de llengües estrangeres. Les activitats orals i escrites, l'exposició del professorat, el material didàctic, els llibres de text i les activitats d'avaluació seran en llengua catalana.

Cal que el català sigui la llengua usada en totes les activitats acadèmiques del centre i sigui eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

2.1.1.2. El català, eina de convivència.

Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.

2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística .

En aquells contextos sociolingüístics en què, quan arriba a l'escola, bona part de l'alumnat desconeix la llengua del sistema educatiu de Catalunya, tot i que el nostre centre no s'ha incorporat formalment al Pla d'Immersion per la llengua, s'apliquen les estratègies PIL del programa d'immersió lingüística per tal d'aconseguir que, en acabar l'ensenyament obligatori, tot l'alumnat tingui el mateix coneixement tant del català com del castellà.

Segons la proposta del Projecte Lingüístic, és important començar amb un diagnòstic de les condicions prèvies i una recollida de dades dels sectors implicats en el procés educatiu: alumnes, pares, centre i entorn. La fita és fer de la llengua catalana l'eix vertebrador del Sistema Educatiu del centre. Per això, caldrà valorar, analitzar i implicar en el projecte tots els sectors socials que participen en el Sistema Educatiu del centre i fixar un conjunt d'objectius que tindran la seva aplicació en el Projecte Educatiu.

2.1.2.2. Llengua oral.

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

Entre els tres i sis anys es produeix un important desenvolupament del llenguatge oral; en aquest període passen d'utilitzar un llenguatge lligat a l'acció i als objectes a un llenguatge descontextualitzat que poden usar per referir-se altres persones i a fets passats com també per a fer preguntes i prediccions.

És amb l'ús de la llengua, escoltant i parlant amb els adults i amb altres nens i nenes, que l'infant desenvolupa la seva competència lingüística en totes les seves dimensions: ajustar la pronúncia, ampliar el lèxic, perfeccionar la sintaxi, etc.

És també amb l'ús de la llengua que els infants amplien la competència comunicativa utilitzant la llengua en diverses funcions: preguntar, demanar, expressar formes socials, informar de fets o esdeveniments, i expressar estats emocionals. La font generadora d'aprenentatge lingüístic és la conversa o el diàleg, ja sigui en gran grup o en petit grup.

La intervenció del mestre o de la mestra com a dinamitzador i facilitador de l'aprenentatge lingüístic és molt important. Es procura que els nens i nenes s'expressin oralment la major part del temps possible i que aquestes produccions siguin naturals i espontànies. La correcció no es fa de manera negativa sinó que la mestra ho repeteix i reafirma amb l'expressió correcta. És a dir, es

repeteix les seves paraules en veu alta i en català per oferir-li un bon referent lingüístic, tot essent una correctora subtil, promotora, rica, engrescadora, i sobretot afectiva.

Educació Infantil

El llenguatge oral es treballa, sobretot, de forma viva, a partir de situacions que es plantegen al llarg de la jornada escolar (l'aula i el pati) ; així com a través d'activitats específiques programades per aquest fi.

Les *rutines diàries* (passar llista, mirar el temps, la data...) es converteixen en un moment on el llenguatge oral té un gran protagonisme. Les frases, les estructures, vocabulari i fórmules de cortesia que s'utilitzen durant aquestes activitats es repeteixen a diari, per la qual cosa l' alumnat les interioritza en els seus esquemes de coneixement i és capaç de reproduir-les de manera autònoma i de fer-les servir en altres situacions similars a la vida diària.

La *conversa col·lectiva* també és un element de màxima importància, ja que s'hi troben totes les funcions del llenguatge i totes les estructures lingüístiques. S'acostuma a incloure sempre abans o després de qualsevol activitat. A diari es busquen estones de *conversa espontània* (especialment durant les rutines) on els nens i les nenes poden expressar les seves idees i vivències. D'altres vegades, la *conversa* és més *dirigida* per el/la mestre/a, que proposa el tema a partir d'una imatge, un conte, etc. I fa preguntes directes per fomentar la participació de tota la classe.

L'objectiu d'aquestes converses és que l' infant sàpiga intervenir ordenadament, utilitzi el to de veu adequat, demani el torn de paraula, etc. promovent el desenvolupament lingüístic de l' alumnat. El/la mestre/a ha de crear aquests hàbits a partir del seu exemple, escoltant atentament als infants i ser moderador/a de la conversa.

També ajuden molt els "formats d'interacció" fixos: (ex. "Anem a rentar- nos les mans", "agafeu la bosseta", "bon dia", "anem al pati", etc.) ,acompanyar el nostre llenguatge oral amb el llenguatge corporal i verbalitzar les accions que realitzem. Es tracta d'acostumar-se a verbalitzar accions.

Igualment s'ofereixen activitats més específiques que ens permeten fer més ús de la llengua, tant per l'adquisició dels aprenentatges com en el joc, forma natural i espontània d'aprenentatge del/ de la nen/a. Les *tipologies de text* n'és un exemple; es treballa l'adquisició de vocabulari, la reproducció i el gust per aquests (poemes, contes, cançons, rimes, embarbussaments, etc), de vocabulari (imatges) o fonètic més específic com : la « capseta dels sons », el racó intercycle del « buf » i material bucofonatori.

Al curs de P4 el llenguatge oral es treballa de manera més específica al *racó de llenguatge oral* que es realitza un cop a la setmana. En aquest racó, al comptar només amb la meitat de grup es

poden detectar millor les dificultats individuals i es pot oferir una ajuda més personalitzada. Es fan servir diferents materials (contes, dibuixos d'escenes de la vida quotidiana o de celebracions populars, imatges de quadres, fotografies diverses) per fomentar la reflexió i la conversa. La mestra introdueix en les seves intervencions vocabulari nou referent al tema que s'està tractant i fa preguntes concretes als infants per observar no només la seva manera d'expressar-se sinó també el seu grau de comprensió.

Les activitats específiques on sobretot es treballa el llenguatge oral són les següents:

“FIXES”	“SITUACIONS VIVES”	“MÉS ESPECÍFIQUES”
HÀBITS I RUTINES	EL DIA A DIA	CONTES I LLEGENDES
- posar la bata	- converses per	- lectura i comprensió
- saludar-se/acomiadar-se	iniciar/finalitzar/avaluar una	CANÇONS I
- conversa a la rotllana	activitat	CANTARELLES
- passar llista	- coneixements previs	- rutines
- mirar el temps	- celebracions	- pas del temps
- rentar mans	PROJECTES	- dies de la setmana
- esmorzar	- coneixements previs	- estacions
ASSEMBLEA/	- pluja d'idees	- celebracions
ROTLLANA	- interessos dels alumnes	- festes
- explicació d'activitats	- avaluació aprenentatges	DITES
prèvies, contes	RACONS DE JOC	- mesos de l'any
- conversa espontània	SIMBÒLIC	- celebracions
« LA CAPSA SORPRESA »	- diàlegs lliures i espontanis	EMBARBUSSAMENTS
EXPLICACIÓ	JOCS ESPONTANIS AL	ENDEVINALLES
D'ACTIVITATS	PATI	- joc del penjat
- classificació	- diàlegs lliures i espontanis	- projecte
- comparació	RACONS DE TREBALL	- celebracions
- exploració	- conversa	POEMES I RODOLINS
- manipulació amb objectes i materials diversos	- adquisició de nou vocabulari relacionat amb els continguts que s'estan treballant a la classe	- estacions
	RACONS INTERCICLE	- celebracions
	- benvinguda	- projectes
	- conversa inicial	TITELLES
		- contes
		RACÓ DE TEATRE
		- estructures lingüístiques

	- presentació de les activitats - verbalització de la sessió (a què s'ha jugat, que li ha agradat més...) ED. EMOCIONAL - explicar les nostres emocions i sensacions FILOSOFIA 3/18 - conversa a través de fotografies - enigma de la setmana TREBALL EN GRUPS REDUÏTS - quinzet - el joc de les lletres inicials (P3)	(memorització, verbalització, expressió corporal) LECTURA D'IMATGES - seqüències temporals LA CAPSETA DELS SONS RACÓ DEL BUF - jocs fonètics i d'adquisició de vocabulari MATERIAL DE CONSCIÈNCIA FONOLÒGICA. - rimes
--	--	---

Cicle Inicial

L'objectiu bàsic del cicle és afavorir i fomentar la comprensió i expressió oral, basant-se en estructures comunicatives bàsiques i missatges senzills propers a l'alumnat.

En aquest cicle hem de tenir en compte una sèrie de factors i característiques pròpies dels alumnes d'aquesta edat:

- La gran capacitat per captar i reproduir sons, entonació i ritme.
- Els alumnes del cicle inicial no fan una anàlisi estructural de la llengua, per tant, entenent els missatges produïts sempre que siguin alhora que comunicatius, acompanyats de suports significatius. És molt important la utilització constant d'altres recursos i estratègies no verbals com la gesticulació, recursos visuals... per tal de fer efectiva la comunicació amb els alumnes.

L'expressió oral es treballa a través del llibre de text a l'apartat d'expressió oral, que amb l'ajuda d'uns cd's els nens/les nenes escolten una història, una conversa, un diàleg, dictats ... i han de fer un treball de comprensió i expressió davant les preguntes del llibre i de la mestra.

Es treballa la memorització de poemes, cançons, dites i embarbussaments. Els nens i nenes els reciten davant la resta de la classe. Aquesta expressió oral generalment va acompanyada d'expressió corporal.

Es realitzen activitats d'expressió oral, a partir de la preparació a casa d'un tema que ells volen exposar a classe (portant una pauta o esquema), i utilitzant els materials i suport que necessitin (imatges, fotos, PowerPoint, ...) els i les alumnes expliquen de forma oral a la resta de la classe el que s'han preparat. (el tema es lliure).

També s'utilitza el recurs de la gravació. Primerament es treballa un conte, poesia, dita, endevinalla, descripció, etc posteriorment tots els alumnes ho llegeixen o memoritzen i l'enregistren.

Al curs de 1r, cada setmana presenta una lletra de l'abecedari per tal de treballar la seva pronunciació i grafia. Per completar aquest treball es mostra als nens un PowerPoint amb molt vocabulari de la lletra treballada. També a través d'imatges es treballa la composició d'una frase. Aquesta metodologia amplia el seu lèxic i afavoreix la seva expressió oral.

Cicle Mitjà

Al cicle mitjà, es treballa la llengua oral a través de diferents estratègies i activitats que s'expliquen a continuació.

Al principi de cada unitat es treballa el llenguatge oral realitzant preguntes tancades sobre el tema que es tracta, on cada nen/a aporta els coneixements previs que té sobre allò que van a treballar. A més a més aprenen vocabulari nou. Les explicacions dels exercicis, unitats, dubtes, correccions dels exercicis, les preguntes per recordar continguts treballats amb anterioritat, etc..es fa en veu alta entre tota la classe.

S'observen les imatges que mostra la unitat o les imatges que es projecten al canó, a partir d'aquí es formulen preguntes més obertes, per tal que expressin la seva opinió i tinguin major facilitat per comunicar-se.

Es realitzen preguntes obertes en les diferents àrees on els nens/es poden expressar individualment allò que han escrit i participar en veu alta. Es fan descripcions orals sobre persones, animals, llocs o objectes...

Es demana que s'expliqui algun treball que han fet i com l'han fet. El fet de posar-se davant de tota la classe els hi costa però és un bon treball per agafar confiança. Es fan debats on s'han de guiar perquè puguin extreure arguments sobre el tema en contra i a favor.

En els moments de la lectura:

- *Abans de llegir*: preguntes en veu alta per saber i introduir-los en la lectura (motivació, hipòtesi, personatges que sortiran, ...)

- *Durant la lectura*: parar la lectura i preguntar que s'ha llegit fins aquell moment, preguntar paraules de vocabulari, ...

- *Després de llegir*: Entre tots/es explicar allò que contava la lectura i veure si les hipòtesis s'havien complit. També es fa una comprensió lectora per veure si han entès el que transmet la lectura i es fa una correcció conjunta per tal de posar en comú els diferents punts de vista.

En ocasions els alumnes visionen un dvd (documentals, pel·lícules, ...). És molt enriquidor perquè després es comenta oralment. S'escolten audicions del Cd d'aula i posteriorment es treballa la seva interpretació de forma oral. Es juga amb la llengua a través de jocs amb les paraules del llibre de text o del llibre "Gramàtica de la fantasia" de G.Rodari on els alumnes de forma oral juguen i practiquen la llengua. Es treballa el conte, on es poden fer variacions de la versió de l'escriptor anomenat anteriorment. perquè inventen històries per grups (canviant personatges, introduint de nous, etc.).

En el treball de les tipologies textuals, tot i treballar-les per escrit hi ha una tasca prèvia a la seva creació que es treballa de forma oral (ex: les parts de la carta i com s'estructura, les parts de la narració i la seva ubicació en el text, ...) Al final de cada tema n'aprenen diferents tipus per tal de familiaritzar-nos amb diferents presentacions que no siguin sols la narrativa.

A més, el llibre ens aporta poemes, endevinalles, rodolins, acudits, fragments teatrals, refranys, cançons ... que cada nen/a memoritza i recita en veu alta als companys, és una activitat que els agrada bastant i que crea diferents situacions comunicatives. També s'utilitza el recurs de la gravació. Després d'haver treballat un dels recursos literaris els alumnes ho llegeixen o memoritzen i l'enregistren.

Quan es possible, es treballen petits diàlegs que representen situacions de la vida quotidiana, on els nens per parelles representen aquella situació comunicativa. Un exemple seria, portar la mascota al veterinari, anar a la carnisseria .... A partir d'unes pautes que els donem al principi, els deixem una estona per tal que pensin com es comunicarien si fossin ells/es els/les que es troben en tal situació. Aquí fomentem el treball de les capacitats dels alumnes, entre elles la capacitat de raonar i crear un diàleg espontani.

Un dia a la setmana es treballa el llibre de la carpeta del pla lector on fem un reforç important a la lectura i la seva comprensió i també ens permet treballar l'expressió oral que els resulta força motivant i és l'única sessió que treballem la llengua tot el grup.

A Tutoria es fomenta la comunicació entre els companys. Aquesta sessió la dediquem a repartir els càrrecs de la classe, comentem si hi ha algun conflicte, reflexionem sobre el comportament de forma individual i grupal i també es tracten temes educatius a partir del diàleg i la reflexió oral (amistat, companyerisme, treball en equip, ...) pensem alguna nova idea per tal de millorar el funcionament o també s'aprofita per tal d'expressar de forma lliure alguna opinió o informació referent al grup. És també una estona on els alumnes expressen els seus sentiments, preocupacions, pressa de decisions entre tots, votacions, etc.

A l'àrea d'alternativa es fa lectura i comentaris de fragments de notícies, debats sobre defenses de postures oposades, mantenint opinions diferents sense discussions. També fan aportacions de vivències sobre temes relacionats amb el treball d'aula.

A l'hora de Biblioteca, cada nen/a porta el llibre que ha llegit a casa (prèstec quinzenal, amb el carnet) i ens explica a la resta de la classe quin llibre ha escollit, que és allò que més li ha agradat, i ens fa un resum oral sobre la lectura escollida. Així mateix, cada setmana un/a nen/a s'emporta a casa la maleta viatgera i quan la torna, ens comenta els llibres o revistes que més li han agradat i ens mostra una làmina del dibuix que ha decidit fer.

Pel que fa a l'àrea de Matemàtiques, treballem el llenguatge oral mitjançant els problemes i el càlcul mental. Pel que fa als problemes, ens presenten situacions quotidianes on cada nen/a comenta les diferents estratègies per resoldre'ls.

Altra àrea a destacar és la de Medi Natural Social i Cultural, aquesta és una àrea on els nens i les nenes es mostren molt participatius/ves. S'intenta comentar en gran grup al principi de cada tema les idees que tenen sobre el tema tractat. Es formulen preguntes obertes i tancades i aquests aporten la seva opinió i ens ajuden a observar de quins coneixements partim.

Cicle superior

Per treballar l'aspecte oral de cada llengua, cadascuna de les àrees s'imparteix en la llengua estudiada, i un dels objectius és que l'alumnat s'expressi en aquesta llengua.

Com que la llengua vehicular del centre és el català, en tot moment es fa un ús oral de la llengua, essent més específic quan els nens i nenes realitzen exposicions orals en diferents àrees en aquesta llengua.

A la nostra escola donarem molta importància a l'expressió oral com a base d'una bona expressió escrita. L'expressió oral la treballarem a partir de dos vessants: la comprensió i l'expressió.

Partim de l'anàlisi de diferents centres d'interès i de tipologies o gèneres textuais diversos a fi d'aconseguir una funcionalitat en els aprenentatges. Considerem molt important treballar-la a totes les àrees de manera transversal, tot i que es fa més èmfasi en l'àrea de llengua catalana.

També considerem important que el mestre sigui un bon model i referent, per tal que l'alumne pugui adquirir una bona estructura lingüística i riquesa de vocabulari. Això ens permetrà consolidar la base de les estructures prèvies a l'escriptura.

En general, als alumnes els costa estructurar el seu pensament per fer reflexions de tipus oral, que és el pas previ del llenguatge escrit.

Les correccions dels exercicis es fan de manera oral promovent, doncs, l'expressió i comprensió de manera oral.

Treballem a partir de l'anàlisi de gèneres provinents de camps com el periodisme (la notícia, l'exposició oral...), la lingüística (els registres i les situacions comunicatives...) la literatura; es porta a terme una lectura comprensiva i expressiva: explicar un poema o un conte, amb grups de 3 o 4 alumnes llegeixen, surten i expliquen per grups el que han llegit... o d'altres de més quotidians (explicar vivències pròpies, explicar itineraris, el funcionament d'algun aparell, quan algun alumne no entén entre ells surten a la pissarra i expliquen als companys els dubtes...).

Com que considerem que la llengua oral és la base per a una bona expressió escrita, dediquem, una hora setmanal on es treballen diferents tipologies textuais, i dins del treball d'aquestes, l'expressió oral. Es practica el diàleg, l'assaig, les improvisacions, la interpretació...

Més específicament el que practiquem a nivell oral amb els alumnes és:

- Lectura comprensiva i expressiva: Amb grups de 3 o 4 alumnes llegeixen, surten i expliquen per grups el que han llegit.
- Es corregeixen activitats oralment.
- Lectura d'una notícia, comentar-la oralment, posicionar-se davant d'aquesta notícia i defensar-la.
- A l'inici de cada tema, fer una pluja d'idees.
- Quan algun/a alumne/a no entén algun concepte, surt a la pissarra i explica als/les companys/es els dubtes.

- S'escolta un àudio i a partir d'aquí es fan preguntes de comprensió oral. Abans d'escoltar-ho fem reflexionar sobre què pensen que escoltaran.
- Lectura col·lectiva, individual i entre tots, les preguntes de comprensió de la lectura de cada tema.
- S'ha de preparar l'explicació d'algun text / tema per als companys.
- Veure vídeos i arribar a la comprensió de la pel·lícula mitjançant els diàlegs i la narració.
- Escoltar contes.
- Escoltar cançons i treure la lletra de les cançons. I donar una opinió d'aquestes.
- Preguntes durant la lectura per veure si l'estan entenent.
- Preguntar què diu a cada enunciat de les activitats per veure si entenen el que han de fer.
- Lectures del tema i verbalitzar la comprensió del que han llegit.
- Fer breus pauses durant la lectura per a poder fer preguntes per a que no es perdin el que estem explicant.

En general a totes les àrees es treballa l'expressió oral.

A Ciutadania: es corregeixen les activitats oralment. Es fan debats defenent les seves idees. Cadascú exposa una idea, i l'altre que està en contra ho ha de rebatre. Ex: explicar perquè a un li agrada un quadre i l'altre company ha de dir perquè li agrada el seu.

A l'inici de cada tema a l'àrea de medi natural es fa una pluja d'idees. També realitzen murals dels diferents temes estudiats i els expliquen per grups. Tenen un temps per preparar-s'ho, s'han de memoritzar alguns conceptes i explicar-ho als companys. Entre ells es diuen en què poden millorar o què han fet molt bé i es feliciten.

A l'àrea d' Alternativa: es visualitzen vídeos per comentar-los posteriorment de forma oral. Es parla i es comenta sobre diferents temes o aspectes d'interès. Es pot debatre sobre algun tema plantejat pels alumnes que els interessen personalment.

A l'àrea de Llengua: Expliquen contes amb la descripció dels personatges i la seva representació. Memoritzen vocabulari, frases fetes, poemes, embarbussaments... i els reciten. Es fan lectures i posteriors preguntes de comprensió. També expliquen alguna part del temari de forma preparada o espontània (fet viscut, vacances, contes...). Cerca del significat de paraules mitjançant les preguntes orals de la classe.

A Tutoria es treballa la resolució de conflictes primer per escrit, mitjançant la bústia, després lectura de les notes i per últim oralment amb torn de paraula comentem coses per a millorar l'actitud.

A l'àrea d'Educació Física es formulen preguntes i dubtes sobre les activitats. Parlen sobre les tàctiques, el comportament amb grup, preguntes ofertes sobre el joc.

A l'Educació Especial es treballen les seqüències lògiques i temporals. Ordenació i explicació (no s'accepta si hi ha interferències d'altres llengües).

2.1.2.3. Llengua escrita.

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dona el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Educació Infantil

La metodologia del llenguatge escrit a P3 es treballa partint del mètode global, ja que entenem que les paraules no són quelcom aïllat, sinó que formen part d'un context significatiu. Es comença treballant el nom propi, i iniciant, posteriorment, el mètode sintètic-fonètic ja que es treballa a partir de la lletra inicial i el so dels fonemes, i que es continuarà treballant a P4.

Els infants arriben a l'escola amb uns coneixements adquirits a partir de les seves vivències i experiències. A l'escola treballem els processos de lectura i escriptura tenint en compte aquests coneixements. Cada nen i nena segueix el seu ritme individual i va avançant pels diferents nivells fins que aconsegueix adquirir aquests aprenentatges.

Seguim les etapes de lecto-escriptura, segons l'Ana Teberosky:

“Considerem que els infants arriben a l'escola amb uns coneixements adquirits a partir de les seves vivències i experiències. A l'escola treballem els processos de lectura i escriptura tenint en compte aquests coneixements.

Les fases per les quals els infants van avançant des del moment en què s'adona de l'existència de l'escriptura i la lectura fins que les domina són, en general, les següents:

ESCRITURA
PRE-SIL·LÀBIC NO DIFERENCIAT Fa gargots o dibuixos.
PRE-SIL·LÀBIC DIFERENCIAT Imita les lletres que ha vist al seu nom, al dels altres...
SIL·LÀBIC Comença a escriure paraules utilitzant les vocals i/o consonants.
SIL·LÀBIC ALFABÈTIC Escriu paraules i frases encara que no utilitza totes les lletres.
ALFABÈTIC És capaç d'escriure paraules i frases utilitzant l'ortografia natural.
LECTURA
INTERPRETACIÓ INDIFERENCIADA Intenta deduir el significat del text a partir de les imatges o explicacions abans donades.
INTERPRETACIÓ DESCRIPTIVA Reconeix globalment les paraules més treballades.
INTERPRETACIÓ DEPENDENT DE LA IMATGE Per llegir combina informació d'algunes lletres que ja coneix amb paraules que ja sap.
INTERPRETACIÓ DIRECTA DEL TEXT Llegeix lletrejant. Comença a entendre el que llegeix.

Es treballa de tal manera que els infants trobin la funcionalitat de l'escriptura en la seva vida quotidiana, que entenguin que escrivim per alguna raó i amb la intenció de comunicar-nos, per exemple escriure notes a l'agenda (P5), escriure un cartell cada dia a les famílies explicant què hem fet, escriure's cartes entre ells i elles, escriure notícies, posar la data, etc. El treball per projectes que es realitza al parvulari és un bon aliat per a desenvolupar la lecto-escriptura, ja que contínuament s'ha d'escriure tot el recull d'aprenentatges, organitzar-lo, etc.

A P3 es comença a treballar la lectoescriptura a través del "projecte del nom" que és a partir del nom propi i cognoms dels infants de l'aula o de noms propers i es continua treballant a P4 i P5. Les mestres han elaborat tot un material específic- progressiu per arribar a aquest fi.

Per arribar a l'escriptura considerem molt important una bona destresa manual, així com l'execució de diferents grafismes. Per això treballem de forma específica "la motricitat fina" i "els traços".

Al segon trimestre de P5 es comença a introduir la lletra lligada, com que és una tasca molt difícil per a ells, es fa de forma progressiva: primer (des de l'inici de curs) es reforça i s'executen els traços que porten a cadascuna de les lletres per més tard (segon trimestre) començar a repassar el nom propi, el dels seus companys/es, reproduir-los, fins arribar de forma natural a la resta de les paraules.

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

Per la lectura, els enunciats i referents de l'aula es posen amb els dos tipus de lletra, fins a arribar a només la lligada. Cal respectar en tot moment el seu procés maduratiu. És molt important el camí de la lectoescriptura que el tipus de lletra en si.

Les activitats específiques on sobretot es treballa la lecto- escriptura són les següents:

	“MÉS ESPECÍFIQUES”	“SITUACIONS VIVES”
MOTRICITAT FINA	P3	
	-Pius	
	-Enfilar boles -Estripar paper	

	“MÉS ESPECÍFIQUES”	“SITUACIONS VIVES”
GRAFISME	P3	
	-Grafismes en fulls plastificats -Grafismes sobre diferents textures (sorra, “paper de vidre”, paper estucat, feltre, etc.)	
	P4	
	-Grafismes en fulls plastificats -Camins de preescriptura de fusta - Sanefes de preescriptura de fusta per repassar amb un llapis o amb el dit (Montessori)	-“Fem grafismes a la sorra del pati” - “Dibuixem amb guix al pati dels grans” -“Pintem flors i arbres al natural”

	“MÉS ESPECÍFIQUES”	“SITUACIONS VIVES”
	P5	
	-Fulls específics : “grafisme primitiu que porta a la lletra lligada”	- “Fem sanefes decoratives.../ grafisme creatiu. - “Quadres artístics”

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

GRAFISME	<p>Primer repassar un per un a la pissarra.</p> <ul style="list-style-type: none"> - fulls plastificats de grafisme primitiu - fulls plastificats de lletra lligada - fulls plastificats amb nom alumnes (repassar, copiar, amb pauta Montessori) - Pauta Montessori i lletres de forma progressiva (repassa i copia) - Pauta Montessori i paraules de forma progressiva (copia) - Pauta Montessori i frases de forma progressiva (copia) - Material fotocopiable Ed. Cruïlla (grafisme de cada lletra en lletra lligada) 	<ul style="list-style-type: none"> - Llibres “Ja sé dibuixar” de l’ed. Combell.
----------	--	--

	“MÉS ESPECÍFIQUES”	“SITUACIONS VIVES”
	P3	
	<ul style="list-style-type: none"> - Confegim el nom propi i el d’alguns companys/es - El nostre abecedari - Confegir la frase “Avui fa 	

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

ESCRITURA	(sol, núvol, sol i núvol, plou, vent...)" - Treball de cançons -Casetes de les lletres inicials (material manipulatiu) - Anomena paraules que comencin per... - Relació imatge paraula (material manipulatiu confegit per la mestra) - Identificar el nom propi entre el dels companys/es - Potenciar l'escriptura natural -Referents per l'aula (dies de la setmana, cartells, etc.) -Pissarres i lletres magnètiques	
-----------	--	--

	"MÉS ESPECÍFIQUES"	"SITUACIONS VIVES"
	P4	
	- Copiem paraules de la pissarra - Confegim paraules entre tots/es - El nostre abecedari	-"Escrivim cartes" -"Escrivim notetes" - "Aquestes vacances..." "Aquest any m'he disfressat..." "Hem anat

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

ESCRIPTURA	<ul style="list-style-type: none"> - Escriure el menú - Escriure la data - Escriure quin temps fa avui - Treball de la dita - Treball del poema - Treball d' endevinalles. - Treball de cançons - Dictats - Anomena paraules que comencin per... - Relació imatge paraula (material manipulatiu confegit per la mestra) - Confegir paraules (diferent material manipulatiu) - Relacionar paraules que són igual - Identificar la paraula que està escrita correctament (amb model) - potenciar l'escriptura natural 	<ul style="list-style-type: none"> d'excursió..." - "Jocs a la pissarra d'escriptura" endevinar paraules, dictar paraules... - Escriure el menú al racó de joc simbòlic del restaurant. - Escriure la recepta del metge al racó de l' hospital de joc simbòlic. - Escriure el nom i logotip dels racons de joc simbòlic.
------------	---	---

ESCRITURA	"MÉS ESPECÍFIQUES"	"SITUACIONS VIVES"
	P5	
	<ul style="list-style-type: none"> - Dictat: "Escoltem i escrivim paraules" (1 a la setmana) - Escriitura natural: "Som escriptors" (1 a la setmana) - "El monstre de les lletres" (1 a la setmana) 	<ul style="list-style-type: none"> - "Hola famílies" (cada dia) - "Escrivim cartes" - "Escrivim notetes a l'agenda" - "Escrivim cartells: no sabem de qui és alguna carmanyola, jaqueta...)

	<ul style="list-style-type: none"> - El nostre abecedari - Escriure la data (lletra de pal lligada a partir del 1r trimestre, de pal i lligada a partir del 2n trimestre) - Escriure quin temps fa avui - Escriure: “Quin dia va ser ahir » « Quin dia és avui ? » « Quin dia serà demà » amb lletra de pal i lligada (“Ahir va ser: dilluns 23 de març”, “avui es...” “demà serà...”) - Treball de la dita (1 cop al mes) - Treball del poema (cada estació, entre d’altres que poden sorgir) - Treball d’ endevinalles. - Treball de cançons - “Dictats muts” - Seqüència escriu paraules que comencin per... - Relació imatge paraula (material manipulatiu confegit per la mestra) 	<ul style="list-style-type: none"> - “Aquestes vacances...” “Aquest any m’he disfressat...” “Hem anat d’excursió...” - “Som redactors” - “Jocs a la pissarra d’escriptura” endevinar paraules, dictar paraules... - Escriure el menú al racó de joc simbòlic del restaurant. - Escriure allò que demanen per dinar els cambrers/ es del joc simbòlic. - Escriure la recepta del metge al racó de l’ hospital de joc simbòlic. - Escriure el nom i logotip dels racons de joc simbòlic.
--	---	--

	“MÉS ESPECÍFIQUES”	“SITUACIONS VIVES”
ESCRITURA	P5	
	<ul style="list-style-type: none"> - Ordenar frases: dites i títols de contes (material manipulatiu confegit per la mestra) - Confegir paraules (diferent material manipulatiu lletra de pal i lligada) 	

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

	<ul style="list-style-type: none"> - Confegir: determinant + nom (gènere i nombre i famílies de paraules) material manipulatiu creat per la mestra - Confegir frases (material manipulatiu creat per la mestra) - Fulls de treball específics (annex) : relacionar dibuix- paraula escriure lletres que falten potenciar l'escriptura natural 	
--	--	--

	“MÉS ESPECÍFIQUES”	“SITUACIONS VIVES”
	P4	
LECTURA	<ul style="list-style-type: none"> - Biblioteca de l'aula - Pals de sons - Passar llista - Repartir fulls - Treball de poemes. - Lectura de la data - “El llibre dels noms” confegit per la mestra 	<ul style="list-style-type: none"> - Llegim cartes - Llegir contes, revistes, llibres... - “La biblioteca viatgera”

	<ul style="list-style-type: none"> - Treball de la dita - Treball del poema - Treball d' endevinalles. - Treball de cançons 	
	P5	
	<ul style="list-style-type: none"> - Lectura llibre de lectura : lletra per lletra - Lectura "llibre de lectura": frases - La "Capseta dels sons i el llibre de l'abecedari" - Passar llista - Repartir carpetes - Treball de poemes. - 1 sessió a la setmana de lectura individual amb la tutora. - Lectura col·lecció Ed. Salvatella "Lletra per lletra- xup- xup" - "El llibre dels noms" confegit per la mestra - Llibres confegits per la mestra d'ells amb fotografies i situacions viscudes pels alumnes ("El Carnaval", " Projecte dels bombers", "Projecte de l'esquema corporal"...) Treball de la dita (1 cop al mes) - Treball del poema (cada estació, entre d'altres que poden sorgir) - Treball d' endevinalles. 	<ul style="list-style-type: none"> - Llegim cartes - Llegir contes, revistes, llibres... - "La biblioteca viatgera"

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

- Treball de cançons

RACONS DE TREBALL	P3 i P4	
	Racó de grafisme	
	Racó de lecto- escriptura	
	Racó de la biblioteca d'aula d'aula (mirar contes)	
	P5	
	Racó de grafisme	
	Racó de lecto- escriptura	
Racó de les notícies		
Racó de les bústies		
Racó de la biblioteca d'aula		

PROJECTE DEL NOM	P3 i P4	
	Nom a les taules	
	Passar llista	
	Llibre dels noms de la classe	
	Noms als arxivadors i objectes personals	
	Noms per repassar	
	Noms per copiar	
	Noms per confegir	
P5		

Nom a les taules
Noms als arxivadors i objectes personals
Passar llista
Llibre dels noms de la classe (lletra de pal i lligada)
Llibre dels noms de la família (lletra de pal i lligada)
Noms per repassar (lletra lligada)
Noms per copiar (lletra lligada)
Noms per copiar amb pauta Montessori (lletra lligada)
Fulls de treball específics (relacionar lletra de pal i lligada, repassar el nom propi...)
Activitat de reforç: Noms per copiar (lletra de pal)

Cicle Inicial

L'expressió escrita al cicle inicial es treballa en les dues vessants, tant la lectura (recepció) com l'escriptura (producció). En aquests primers nivells, tant una com altra vessant són molt importants per poder establir una bona base de la llengua escrita. A més es complementa amb el treball de la llengua a nivell oral.

Generalment, l'expressió escrita la treballem en gairebé totes les àrees, sobretot en les llengües i el coneixement del medi.

Les principals tipologies de textos que es treballen són:

- contes
- notícies
- embarbussaments
- rodolins
- descripcions
- endevinalles
- còmics
- dites
- poemes
- receptes de cuina
- experiments
- textos de caire més *científic* com els explicatius dels continguts de medi.

Les activitats realitzades per treballar-la són variades. Des de les més simples i dirigides a altres més creatives, intentant facilitar la motivació, creativitat i imaginació.

- Instruccions bàsiques.
- Lectura silenciosa i en veu alta escoltant els altres i respectant els torns.
- Lectura i reproducció de models donats.
- Visualització i lectura dels materials d'aula en diferents suports: llibres, fitxes, fotocòpies, imatges projectades, pel·lícules, vídeos.
- Redacció lliure a partir de l'observació d'una imatge o d'una idea donada.
- Activitats que treballen aspectes de la llengua com la gramàtica o l'ortografia: completar frases, omplir buits, relacionar amb concordança, etc.
- Activitats de comprensió lectora a partir dels diferents capítols d'una història.
- Biblioteca viatgera d'aula: cada setmana el nen/nena s'emporta la maleta on té diversos llibres per llegir i ha de fer un dibuix d'aquell que més li hagi agradat en la seva pàgina les famílies també poden posar-hi comentaris.

Enguany (curs 2011-2012) els alumnes de CI dediquen 30' diaris dins l'horari lectiu per practicar la lectura i la comprensió de breus textos (dins les diferents àrees ja sigui medi, anglès o llengua), aquesta lectura es fa en veu alta amb tot el grup, en veu alta de forma individual i també es fa en silenci. Concretament en llengua Catalana, els alumnes trien un conte i després de llegir-lo realitzen una comprensió escrita per a comprovar que han comprès el que han llegit. A medi es fan lectures complementàries dels temes que s'estan treballant a l'aula, per tal d'ampliar continguts. I des de la biblioteca es porta a terme el pla lector, que consisteix a la lectura d'un llibre per trimestre.

Cicle Mitjà

La comprensió i expressió de la llengua escrita al cicle mitjà es realitza des d'un enfocament no sistemàtic de la llengua. L'alumne ha de ser capaç d'entendre globalment missatges molt bàsics però sempre amb el suport del mestre i sobre aspectes que prèviament han estat treballats amb aprofundiment. Es treballa de manera transversal en totes les àrees. Es fa a partir de frases curtes, organització de les idees que es volen plasmar per escrit, de la utilització de connectors variats i senzills, buscant sinònims al diccionari...

Es fan activitats d'avaluació com a activitats d'aprenentatge (coavaluació, hetroavaluació, autoavaluació...)

Alguns exemples de treballs per afavorir l'expressió escrita són :

- Treballs d'escrits funcionals: Tipologia de textos treballats al cicle mitjà
- La descripció de persones (diferenciant aspectes físics i psicològics)
- El conte (lectura i creació) tenint en compte: temps, personatges, llocs, fets i final
- El diàleg: l'ús del guionet
- El poema; estrofes i versos
- La descripció d'oficis
- La notícia
- Les definicions al diccionari
- El còmic (lectura, invenció o creació a partir d'un conte)
- La llegenda
- La comparació
- La carta i articles d'opinió
- Rodolins
- El text teatral
- Mapes del temps
- Instruccions
- La biografia
- L'entrevista
- Cal·ligrames
- Textos instructius

A cada unitat es treballa diferents tipus de textos per tal de que es familiaritzin amb les diferents tipologies textuals i coneguin diferents maneres d'expressar-nos per escrit.

Alguns exemples de treballs per afavorir l'expressió escrita són:

- Producció de textos de diferent tipologia i en diferents suports (paper i digital) relacionats amb el context social i cultural, amb adequació. Es treballa doncs, la coherència, la cohesió i correcció lingüística. Implica una millora progressiva per anar incorporant els coneixements lèxics i morfosintàctics adequats a la seva edat.

Principalment fem una anàlisi del que volem comunicar per tal de que aprenguin a triar els elements necessaris per tal de comunicar-se amb altres persones a partir dels seus propis textos. Això implica una anàlisi de l'estructura dels textos i una ordenació dels mateixos observant el seu

format per tal de que aprenguin a ordenar les seves pròpies idees per a que millorin la coherència, la variació dels temes...

- Treballs d'escrits publicitaris (eslògan i pancartes).
- Reflexió de les produccions escrites, pensant, valorant, escrivint i revisant les seves produccions.
- Opinions escrites sobre algun tema demanat, treballant la capacitat de saber expressar les seves idees d'una manera ordenada, fent una síntesi del que es vol explicar.
- Treball d'escriptura mitjançant models molt concrets i de normes bàsiques d'ortografia.
- Després d'una lectura curta, fer un resum explicant el que passa al principi, al nuç i al desenllaç. Unes 6-7 línies.
- Realització de mapes conceptuals dels temes.
- Utilitzar el vocabulari que surt a les unitats per a fer frases escrites i aplicar el significat de la paraula.
- A partir de temes concrets treballem redaccions senzilles on intentem usar correctament els signes de puntuació per tal de millorar la seva expressió escrita.
- Dictats: per practicar les normes d'ortografia que van aprenent.
- Als jocs de paraules; com ara mots encreuat, completar textos, enviar e-mails, inventar històries i relats breus...
- A la biblioteca, després de llegir un llibre, s'ha d'omplir una fitxa amb les dades del llibre: autor/a, editorial, il·lustrador/a, resum de les idees principals i valoració personal del llibre.
- A la bústia de l'amistat: a l'aula els/les alumnes tenen una bústia de correu on s'envien breus notes "positives" entre ells i aquestes es comenten a la tutoria en veu alta.
- S'utilitza el recurs de les TIC per a la recerca d'informació i per a comunicar-se mitjançant els correus electrònics.

L'objectiu és desenvolupar una competència comunicativa escrita que els permeti comunicar-se amb els altres, ser capaços d'expressar les seves opinions i transmetre la riquesa cultural, satisfent una necessitat individual i social.

També es dediquen 30' diaris dins l'horari lectiu per a practicar la lectura i la comprensió amb textos breus. Aquests 30 minuts es treballen en diferents horaris i en diferents àrees: català, castellà i coneixement del medi. S'han elaborat un recull de lectures de cadascuna de les àrees i a més a més cada alumne té un full de registre on valoren la lectura que han fet amb una cara contenta o una cara trista.

Un dia a la setmana es treballa el llibre de la carpeta del pla lector on fem un reforç important a la lectura i la seva comprensió. A més a més comptem amb una hora quinzenal de biblioteca.

Cicle Superior

Pel que fa al model d'escriptura es partirà i referirà a una situació de comunicació. Es considera molt important tenir informació d'allò que es vol transmetre i a qui va dirigit per tal de poder arribar a com escriure. Abans de redactar dedicarem un temps a la planificació tot organitzant la informació i formulant objectius d'allò que volem transmetre. És a dir, els alumnes faran un llistat dels punts dels quals voldran parlar a mode d'esquema. Un cop planificat, es passarà a la textualització. Abans que els nens i nenes comencin a redactar és molt important haver treballat prèviament diferents tipologies textuais a classe, així com haver donat models per tal que els/les alumnes facin una reflexió i anàlisi per tal de produir textos semblants. És molt important penjar rètols amb models de frases a la classe. D'aquesta manera, l'alumnat podrà fer una reflexió i anàlisi per tal de produir textos semblants.

La revisió serà una part també molt important que cal que els nens i les nenes tinguin molt present, ja que és aquí on podran veure els errors que han fet i els servirà per polir el text i reestructurar-lo en el cas que sigui necessari. **Degut al baix nivell d'expressió tant oral com escrita que tenen els nens i nenes de la nostra escola**, sovint treballarem la redacció conjunta per tal d'anar corregint els errors conjuntament i prendre consciència de com es redacta.

Els aspectes que es treballen a CS són els objectius mínims ja que tenen moltes carències tant a nivell oral com escrit. Alguns alumnes parlen barrejant les dues llengües i aquestes interferències del castellà fan que escriguin malament, amb molts barbarismes i castellanismes.

Es realitza un dictat per a cada tema. Amb les faltes d'ortografia treballem de la següent manera:

- A educació especial copiem la paraula tantes vegades com anys tenen. Fan un dictat per tema i per examen.
- A la classe ordinària: cada paraula errònia fan una frase amb ella. Si tenen més de 10 faltes d'ortografia, tornen a copiar tot el dictat.
  - Corregim individualment i comentem les faltes d'ortografia.
  - S'intercanvien el dictat per corregir-li al company.
  - Corregim el dictat amb el programa del Word.
  - Cada alumne/a escriu una frase a la pissarra i després fem la correcció entre tots/es.

En llengua catalana amb tot el grup classe, es dedica temps a treballar les tipologies textuais, i més concretament a escriure.

- Es realitzen descripcions, i es plantegen com si fossin endevinalles per a que els/les altres companys/es l'endevinin (també mitjançant el PowerPoint).
- Es treballen petits textos teatrals, reparteixen els papers i es llegeixen. Primer fan una memorització i després fan la representació.
- Els poemes, fan rodolins senzills, rimes, poemes visuals, cal·ligrames...
- Els anuncis els treballem als diaris. També es treballen a ciutadania per despertar l'esperit crític.
- La carta i el e-mail. Es proposa de treballar-ho mitjançant la connexió d'una altra escola.
- El còmic per a treballar: onomatopeies, seqüenciació, que el dibuix representi el diàleg, llenguatge visual, planificació.

Altres activitats per a treballar la llengua escrita:

- Amb un llistat de paraules (que les decideixen ells) han d'escriure un diàleg, un conte, una història, i han de sortir aquestes paraules.
- Escriure els enunciats de les activitats.
- A la tutoria deixem missatges escrits.
- A informàtica s'utilitza programari diferent (Word, PowerPoint...) per escriure textos.
- Escriure reflexions quan passa alguna cosa dolenta.
- Els treballs que es fan en murals en grup o individuals...
- Resums de lectures.
- Resums i esquemes del temari per preparar exàmens.
- Activitats de coneixements de cada dia.
- Després de llegir un conte, fer una cronologia de fets. Primer amb imatges i després amb text escrit.
- Quan llegim la bústia (per a arribar a acords).
- Escriure a l'agenda tant com deures, comunicacions...
- A la classe apunten deures per a tots, i notícies i exàmens.
- A medi, també es preparen apartats del tema, fent esquemes, mapes conceptuals, resums. Fan un resum/esquema per a la realització d'un mural escrit, i després l'han de explicar als companys i companyes oralment.
- A educació especial, es treballa la descripció donant imatges i es proposa crear un llistat

d'adjectius (correcció individual).

Es fa la proposta de repartir les diferents tipologies de text entre els mestres, per tal de que es documentin, recullin informació i creïn un PowerPoint amb cada tipologia, per tal de millorar el llenguatge escrit i les produccions de l'alumnat.

Per tant, deixarem recollit les següents tipologies de text:

- Text descriptiu.
- Text instructiu.
- Text teatral.
- Text poètic.
- Text narratiu
- Text expositiu
- Texts biogràfics
- La carta i e-mail.
- L'auca.
- El conte.
- Els anuncis.
- El còmic.
- La faula.
- La notícia

Es treballen les diferents tipologies de textos mitjançant fulls individuals o lectures a través d'Internet i visionades per la pantalla de l'aula. Aquests últims solen ser biografies de personatges vinculats a algun tema d'estudi (científics, artistes, etc..), o bé per obtenir informació diversa també relacionada amb algun tema (hàbitat i característiques d'un animal, ètnies, passos a seguir per dur a terme una activitat plàstica, etc...).

En alguns casos els textos van acompanyats de preguntes de comprensió lectora, altres serveixen per establir un col·loqui a l'aula amb la posterior síntesi i reflexió del tema tractat.

Durant el curs dediquem 30' diaris dins l'horari lectiu per practicar la lectura i la comprensió de breus textos. Es treballen textos relacionats amb els objectius de cada àrea, i així integrar la lectura de forma interdisciplinar. La llengua catalana es treballa a les àrees de Llengua catalana, a Alternativa, Ciutadania i Coneixement del Medi, així com textos temàtics que es treballin durant el curs.

A més, a la sessió de biblioteca es dediquen 45' a la setmana per a llegir diferents llibres de lectura. Es treballa a través d'un llibre d'una editorial per trimestre i dos d'ells són en llengua catalana. Aquests llibres porten un quadern d'activitats sobre la lectura, per capítols.

2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita.

En un plantejament integrat de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita ha de ser recíproca. Hi ha activitats en què aquesta relació és inherent: la lectura expressiva, el teatre...

A la nostra escola volem donar molta importància a l'expressió oral com a base d'una bona expressió escrita. Com s'ha dit anteriorment, l'expressió oral la treballem a partir de dos vessants: la comprensió i l'expressió. Partim de la base de diferents centres d'interès i de tipologies o gèneres textuais diversos a fi d'aconseguir una funcionalitat en els aprenentatges. Considerem molt important que el mestre/la mestra sigui un bon model i referent, per tal que l'alumne/a pugui adquirir una bona estructura lingüística i riquesa de vocabulari. Això, ens permetrà consolidar la base de les estructures prèvies a l'escriptura.

2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees.

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del projecte lingüístic de centre, l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

2.1.2.6. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells.

Per a garantir la funció educativa que tenen tots els centres escolars és bàsic que l'equip docent disposi d'un espai per poder coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per a fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

La coordinadora LIC del centre coordina la metodologia de llengua entre els diferents cicles per tal que tot el professorat treballi en la mateixa línia amb coordinació i coherència. Per tant,

s'unifiquen criteris a seguir entre tots els mestres/les mestres i hi ha un compromís de portar-los a terme tal i com queden establerts.

Per una altra banda també elabora material de suport o ampliació per a poder adaptar a les necessitats de l'alumnat: proves d'avaluació inicial, llibres de lectura (per nivells), fitxes de comprensió lectora, fitxes d'ortografia.

2.1.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular.

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

L'escola té un Pla d'Accollida, dins el qual hi ha el model de PII per a tot aquell alumnat nouvingut que ho necessiti.

Així doncs, el centre en la seva planificació anual, ha establert com a prioritat l'escolarització integradora de tot l'alumnat atenent, des d'un plantejament global de centre, les necessitats educatives de l'alumnat i prioritzant, sempre que sigui possible i adequat, la màxima participació en els entorns escolars ordinaris.

La població de Cunit experimenta en els darrers anys un creixement demogràfic, la qual cosa implica un augment d'alumnes matriculats i l'arribada de nombroses famílies d'altres nacionalitats que, per motius de treball, han vingut a viure al nostre municipi. La procedència majoritària d'aquestes famílies és de les zones metropolitanes de Barcelona (majoritàriament castellano parlants), del Magreb, centre i sud Amèrica, i en menor grau, dels països de l'Est i asiàtics.

Els/Les alumnes àrabs i asiàtics són els que representen més dificultats d'integració pel que fa a la llengua, ja que la seva lectoescriptura és molt diferent a la llengua catalana. Aquest darrer curs 2011-2012 degut a la crisi econòmica que pateix el municipi (igual que la resta del país), s'ha notat un descens en la població.

- Protocol d'acollida a l'alumnat nouvingut.

L'atenció educativa als/les alumnes nouvinguts/des estarà condicionada pel país de procedència i pel coneixement d'alguna d'ambdues de les llengües oficials.

El centre disposa d'un Pla d'Accollida i de PII (pla individual intensiu). S'aplicaran estratègies i mesures organitzatives i metodològiques per acollir als/les alumnes nouvinguts/des i perquè rebin una atenció lingüística que faciliti l'accés i comprensió de la llengua vehicular i

d'aprenentatge del centre escolar i del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles. Totes aquestes mesures estan recollides al pla d'acollida. A més també hi trobem les consideracions del procés d'acollida, un guió orientatiu per l'entrevista amb la família de l'alumne/a, un model a seguir de PII, graelles amb els ítems de control mínims d'aprenentatge per cicles de totes les àrees i diferents proves d'avaluació inicial dels coneixements curriculars de matemàtiques o llengua per a saber el nivell on es troba l'alumne/a en aquell moment d'arribar al centre.

2.1.2.7.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials.

Els centres que reben alumnat nouvingut que desconeix les dues llengües oficials del sistema educatiu de Catalunya aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari a través d'un pla individualitzat intensiu.

El PII és un full de ruta que planifica l'acceleració del procés d'ensenyament – aprenentatge de l'alumne per facilitar la seva incorporació gradual al currículum.

En aquest PII se li han de fer unes proves inicials per saber quins són els seus coneixements previs i des d'on hem de començar a treballar. Aquestes les farà la mestra d'educació especial (ja que no tenim aula d'acollida). En aquesta avaluació inicial caldrà saber quin és el nivell de llengua, matemàtiques, procediments bàsics, altres llengües... i amb aquesta informació la mestra d'educació especial elaborarà un informe.

Amb la informació recollida posteriorment caldrà fer un traspàs d'informació entre el tutor/a i els especialistes, mestre d'educació especial i els membres de la CAD sobre els trets culturals de l'alumne, la seva situació familiar, coneixements previs, hàbits d'aprenentatge, expectatives...

La prioritat és fer una immersió en la llengua catalana i les matemàtiques. Ha de ser avaluat trimestralment en relació als objectius del seu PII per la seva tutora o tutor, especialistes i mestres d'educació especial.

2.1.2.7.2. Alumnat sud-americà de parla hispana.

Els centres que reben alumnat nouvingut que desconeix la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

2.1.2.8. Atenció de la diversitat.

El centre ha de definir com organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral i la iniciació de la lectoescriptura a parvulari, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de l'educació primària i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells.

Atenció a la diversitat

Educació Infantil

Al Cicle de l'educació Infantil treballem d'una manera globalitzada, i concretament, el tractament de la diversitat el realitzem oralment i amb l'ajuda d'imatges i gestos i suports visuals. Donem molta importància a l'actuació del mestre ja que ha d'utilitzar un llenguatge entenedor, emprant una bona entonació i buscant l'atenció del nen.

Per tal d'atendre a la diversitat i donar resposta a les necessitats dels infants realitzem desdoblaments: a la biblioteca i informàtica, als racons de treball i els racons intercicle.

Una sessió a la setmana el grup es divideix en dos i mig grup fa *biblioteca* i la resta *informàtica*. Això ens permet treballar d'una manera més individualitzada aquestes activitats i ens permet atendre millor les necessitats dels infants.

Als *racons de treball* el grup es divideix en dos i cada grup va amb una mestra dins de l'aula. Ens permeten organitzar l'espai de manera que els infants puguin treballar en petits grups amb dues mestres i per tant, amb una atenció més individualitzada. Cada alumne/a escull el racó on vol anar tenint en compte que han de passar per tots. Una vegada feta l'elecció es col·loquen al seu racó, que estan disposats per l'aula o pel passadís. Les mestres aniran passant pels diferents racons per observar, ajudar o avaluar.

Els *racons intercicle* són 9 racons on treballen junts els nens i nenes dels tres cursos P3, P4 i P5. Així estableixen vincles afectius amb infants de diferent edat, aprenen a conviure en la diversitat i s'ajuden els uns als altres. Als racons es treballa de manera globalitzada els diferents continguts del currículum de manera participativa, experimental i motivadora.

Al dia, dia també s'intenta ajustar les diverses feines al nivell/capacitats de cadascú, sobretot en els fulls de treball, per exemple:

- Quan acaben la feina, per darrera, aquell alumnat d'excel·lència se li posen exercicis per "estirar" segons la temàtica que s'estigui treballant.
- Pels alumnes que mostren dificultat per acabar la feina s'intenta donar suport específic per acabar: (ex. Si li costa copiar de la pissarra li escrivim al full, si gira alguna grafia li fem repassar i li encerclam perquè s'adoni).

Cal tenir en compte la part emocional dels infants, ja que aquesta influeix en el seu aprenentatge i desenvolupament global.

En el moment que es fa conversa tenir en compte aquells/es alumnes més tímids/es o que els hi costa més parlar per problemes d'expressió de vocabulari. S'ha de tenir molt present el reforç positiu davant dels alumnes en els aprenentatges, accions i activitats que es realitzen a l'escola, per tal d'afavorir la seva seguretat i autoestima, així com la construcció de la seva personalitat.

Cicle inicial

Per tal de donar resposta a les necessitats de l'alumnat s'han creat els agrupaments flexibles a les àrees de llengua catalana i les matemàtiques. Consisteix en que es fan 4 grups homogenis, barrejant alumnes del mateix nivell.

En 1r els grups tenen nom de diferents animals:

-Els i les alumnes que pertanyen al grup A són els: Elefants.

-Els i les alumnes que pertanyen al grup B són els: Girafes.

-Els i les alumnes que pertanyen al grup C són els: Mussols.

-Els i les alumnes que pertanyen al grup D són els: Dofins.

En 2n els grups tenen nom de diferents colors:

-Els i les alumnes que pertanyen al grup A són els de color Groc.

-Els i les alumnes que pertanyen al grup B són de color Blau.

-Els i les alumnes que pertanyen al grup C són de color Verd.

-Els i les alumnes que pertanyen al grup D són els de color Vermell.

L'objectiu principal d'aquesta manera de treballar és, poder atendre més individualment als/les alumnes i per tant, donar resposta a les seves necessitats, respectant el ritme individual de cadascun/a.

Pel que fa a l'expressió oral, segons el nivell de l'alumne/a, fem una explicació individualitzada o col·lectiva, facilitant la comprensió del/de la nen/a (suports visuals, gesticulacions...)

Es treballa la reproducció i repetició de frases en la llengua vehicular.

Les orientacions metodològiques tenen com a objectiu que l'alumne s'expressi correctament en la llengua vehicular i de l'escola.

Quan a la lectura, es fa una primera lectura individual (en veu baixa) per assimilar el text i el vocabulari i una posterior, col·lectiva (en veu alta) on s'alternen els/les lectors/es (potenciant

l'atenció) intentant millorar així la pronúncia i la comprensió. És molt important la lectura del/de la mestre/a per tal de potenciar la comprensió, mitjançant preguntes i reflexions sobre el text.

Per treballar la diversitat en l'àmbit de l'escriptura, es fa mitjançant suports visuals i escrits (paraules) per tal de motivar i facilitar la seva escriptura. Segons el nivell de l'alumne/a donem una atenció més individualitzada i pautaada.

Altres mecanismes per atendre la diversitat són:

- La distribució de l'alumnat de manera estratègica
- Agrupaments flexibles.
- Tutorització (nen/a amb un bon nivell lingüístic amb un/a altre/a company/a amb més necessitats).
- Potenciant l'atenció tot ubicant aquell alumnat que ho necessiti al davant.

Pel que fa als aspectes organitzatius:

-La mestra d'educació especial és qui es queda en els agrupaments flexibles amb els grups més fluïxos (aquells que es considera que necessiten una atenció més directa).

-PI: quan el nivell de l'alumne/a requereix una modificació del currículum, és necessari fer un pla individualitzat junt amb la mestra d'educació especial, tant en la lectura com en l'expressió oral i escrita.

-En cas que un/a alumne/a en un moment determinat tingui algun tipus de "problema emocional" (com ara: la separació dels pares, una mort d'un familiar, una malaltia llarga, ...) es comentarà al cicle per tal que tothom en prengui consciència i sigui més flexible i pacient amb determinat alumne/a.

A més a més, durant el curs 2011/2012, es duu a terme el SEP (Suport Escolar Personalitzat); per donar suport a aquells/es alumnes que tinguin alguna necessitat puntual es realitza el reforç, tant de Matemàtiques com de Llengua. Per a atendre a aquells alumnes excel·lents en aquestes competències, es realitzen també activitats complementàries.

Al SEP es dedica 1h més setmanal per a treballar la llengua, sobretot destinat a l'expressió i comprensió oral i escrita, tant per al reforç com per a l'excel·lència.

També es duu a terme aquest suport dins l'horari lectiu de l'alumnat, amb el suport d'un mestre més en l'aula per tal de poder ajudar a aquells alumnes que tenen més dificultat en el llenguatge o en el treball d'aquella àrea.

S'organitzen agrupaments flexibles de llengua catalana i matemàtiques: A 3r hi han 4 agrupaments: a, b, c i d (aquest últim pertany al grup D'E.E) i a 4t hi han 5 grups: a, b, c, d i f (aquest últim pertany al grup D'E.E). Cada grup se'n va amb un/a mestre/a de tal manera que es barregen els alumnes per nivells. D'aquesta manera es pot atendre més individualitzadament als alumnes i l'aprenentatge és més ric ja que els/les alumnes es troben en igualtat de condicions.

També es fan reforços dins de l'aula per atendre les dificultats d'aquells alumnes que més ho necessiten.

Es fan desdoblaments on el grup es divideix en dos i cada grup va amb una mestra.

S'elaboren PI si es creu convenient a aquells alumnes que no segueixen els objectius mínims proposats.

L'organització de les taules és important (els nens que presenten més dificultats es col·loquen davant o bé al costat d'alumnes amb més capacitats que ells).

Per als alumnes amb més capacitats (els que habitualment acaben abans) se'ls hi proporciona material d'ampliació. En el cas contrari, en els alumnes que presenten necessitats específiques se'ls hi proporciona material de reforç.

Després de l'explicació col·lectiva del/de la mestre/a, es fan les explicacions que siguin necessàries, en aquells nens que presentin més dificultats (ja sigui per petició pròpia o per observació del mestre).

A partir sempre d'una avaluació inicial s'adapta i es redirigeix la unitat didàctica en qüestió.

Tanmateix la mestra d'educació especial ajuda als/les alumnes que tenen més dificultats per seguir el ritme de la classe per tal d'oferir a aquest alumnat oportunitats de participar en els entorns i activitats com més normalitzats millor.

En situacions on és necessari s'emporta aquests alumnes en grups reduïts a l'aula d'educació especial per a fer un treball més específic i individual amb aquests alumnes. D'aquesta manera intentem que aquests alumnes puguin assolir uns coneixements mínims amb una qualitat d'ensenyament-aprenentatge. La mestra d'E.E, per tant col·labora en el seguiment i l'avaluació d'aquest alumnat.

Cicle superior

Per tal de treballar l'expressió oral i escrita, es fan desdoblaments tenint en compte el nivell d'aprenentatge de l'alumnat. El fet d'homogeneïtzar els grups per tal d'adaptar-se al ritme dels alumnes permetrà un seguiment més acurat per part del/la mestra i s'aprofitaran millor els recursos, fet que millorarà l'atenció a la diversitat .

A l'hora de plantejar els reforços i els desdoblaments, considerem que és important que es facin dins del cicle perquè els alumnes tinguin un referent clar tant pel que fa als tutors com pel que fa als mestres de cicle.

També es fan agrupaments flexibles al cicle superior tant de llengua catalana com de matemàtiques. I la mestra d'educació especial també agafa als/les alumnes amb més dificultats tal i com s'ha explicat als altres cicles.

A l'aula d'Educació Especial, s'atén l'agrupació D dels Agrupaments Flexibles, allà hi poden assistir alumnes sense P.I. però amb n.e.e. per a assolir els continguts ordinaris, alumnes amb P.I., i alumnes amb P.I.I. (aula acollida, alumnes sense les competències lingüístiques pròpies de l'edat per la seva situació de nouvinguts). I per una altra banda i de forma excepcional fem sessions d'atenció individual amb alumnes amb n.e.e. greus i permanents, amb P. I.

A més a més, durant el curs 2011/2012, es duu a terme el SEP (Suport Escolar Personalitzat), per donar suport a aquells/es alumnes que tinguin alguna necessitat puntual es realitza el reforç, tant de Matemàtiques com de Llengua. Per atendre a aquells alumnes excel·lents en aquestes competències, es realitzen també activitats complementàries.

Al SEP es dedica 1h setmanal per a treballar la llengua, sobretot destinat a l'expressió i comprensió oral i escrita, tant per al reforç com per a l'excel·lència.

2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua.

Tenint en compte que la llengua és el vehicle de comunicació i convivència, el centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català. Per tant el centre organitza activitats que tenen com a finalitat incentivar i potenciar aquest l'ús d'aquesta, com per exemple els Jocs Florals per Sant Jordi, l'elaboració del text de benvinguda i el testament del Carnestoltes, la benvinguda i interacció amb diferents personatges al llarg del curs; la Castanyera, el Patge Reial, el Rei Carnestoltes, la Vella Quaresma, etc
Tanmateix cada trimestre publiquem una revista on s'expliquen els fets i esdeveniments més rellevants del trimestre a totes les tutories i especialitats.

2.1.2.10. Avaluació del coneixement de la llengua.

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

2.1.2.11. Materials didàctics.

El centre, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per tant, també s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària.

Cada cicle disposa de material per tractar la llengua tant a nivell oral com escrit. D'altra banda, el centre disposa d'un material comú que s'està completant i ampliant des dels diferents cicles i amb l'ajut de la coordinadora LIC, els quals tots els mestres en poden fer ús (fitxes de comprensió lectora, llibres de lectura adaptat per nivells, fitxes d'ortografia, fitxes específiques per a alumnes nouvinguts...) així com una sèrie de jocs manipulatius.

Aquest material ha de permetre treballar el currículum de l'àrea de llengua catalana adaptat als nivells i ritmes d'aprenentatge del nostre alumnat (que actualment té un nivell força baix) i assolir així els objectius fixats.

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe.

2.1.3.1. Informació multimèdia.

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència. En aquest sentit, l'escola utilitza les TIC com un mitjà i mai com un fi en sí mateixes. Les utilitzem com a eines i materials de construcció que faciliten l'aprenentatge, el desenvolupament de les habilitats i les diferents maneres d'aprendre, que s'adaptin als diferents ritmes dels nens i nenes.

Considerem que la comunicació "online" és molt important en l'aprenentatge de la llengua i l'escriptura a través del processador de textos, el tractament de la imatge, el PowerPoint, animacions.. ja que contribueix a impulsar l'avenç de l'aprenentatge de la qualitat textual en centrar la tasca només en el més rellevant: en què dir i com dir-ho.

Pel que fa a la Llengua Estrangera, quan és assistida per recursos digitals és converteix en un aprenentatge força significatiu.

2.1.3.2. Usos lingüístics.

La complexa situació sociolingüística de la societat catalana fa que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual. La resta del professorat hi col·laborarà des de les àrees.

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum.

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als/les alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum.

2.1.3.3. Català i llengües d'origen.

Ha d'existir una relació directa entre *l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat*. Per això, els equips docents han de disposar d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per fer-ne ús. També han de tenir present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge de tothom.

2.2. La llengua castellana.

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana.

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana.

El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat i la participació o no en un programa d'immersió, assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat fer-los en el currículum de llengua catalana.

Segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, es vetlla per fer un desplegament del currículum incorporant el treball de les formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes pel seu alumnat.

S'atenen les atencions individualitzades en llengua castellana.

La gran majoria dels/les alumnes de la nostra escola tenen el castellà com a llengua materna. Els /les alumnes, per tant tenen un domini del castellà i el que cal fer és desenvolupar la nostra tasca docent centrada en la sistematització de la llengua.

La programació dels objectius a assolir la farem tenint en compte la competència lingüística de l'alumnat.

Atès que s'han de treballar en català continguts i estructures comunes a les dues llengües, a l'hora d'aplicar la metodologia cal:

- Evitar la repetició sistemàtica de continguts.
- Atendre l'especificació de continguts.
- Evitar l'anticipació d'aprenentatges.

Els alumnes de Cicle Inicial ,Mitjà, Cicle Superior disposen de 3 sessions de llengua castellana dins del seu horari setmanal.

2.2.1.2. Llengua oral.

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos.

Cicle Inicial

Al cicle Inicial el castellà es treballa de la següent manera:

L'expressió oral es treballa a través del llibre de text a l'apartat d'expressió oral, que amb l'ajuda d'uns cd's els nens escolten una història, una conversa, un diàleg, dictats ... i han de fer un treball de comprensió i expressió davant les preguntes del llibre i de la mestra.

També s'estudien les diverses tipologies texturals contes, refranys, dites, poemes, cançons, embarbussaments... utilitzant com a material el recurs digital dels programes informàtics (normalment PowerPoint) realitzant una comprensió lectora dels textos de forma oral i a més a més se'n treballa la memorització d'un d'ells. Els infants els reciten davant la resta de la classe. Aquesta expressió oral generalment va acompanyada d'expressió corporal.

També s'utilitza el recurs de la gravació. Primerament es treballa un conte, poesia, dita, endevinalla, descripció, etc. Posteriorment tots els/les alumnes ho llegeixen o memoritzen i l'enregistren.

Cicle Mitjà

Al cicle Mitjà, la llengua oral en l'àrea de llengua castellana, se li dona menys aprofundiment perquè molts dels continguts són els mateixos tant en català com en castellà i per això l'àrea de castellà serveix com a mitjà per reforçar aquells continguts que s'han treballat a català. Les estructures comunes es treballen més acuradament en català i després en castellà es tornen a repassar.

Al principi de cada unitat es treballa el llenguatge oral realitzant preguntes tancades sobre el tema que tractem, on cada nen/a aporta els coneixements previs que té sobre allò que anem a treballar. A més a més aprenem vocabulari nou.

Les explicacions dels exercicis, unitats, dubtes, correccions dels exercicis, les preguntes per recordar continguts treballats amb anterioritat, etc..es fa en veu alta entre tota la classe.

Per tal d'introduir les unitats, primerament observen les imatges que mostra la unitat o les imatges que projectem al canó, a partir d'aquí formulem preguntes més obertes, per tal que expressin la seva opinió i tinguin major facilitat per comunicar-se.

Es fan descripcions orals sobre persones, animals, llocs o objectes...

En els moments de la lectura:

- Abans de llegir: preguntes en veu alta per saber i introduir-los en la lectura (motivació, hipòtesi, personatges que sortiran, ...)

- Durant la lectura: parar la lectura i preguntar què és el que s'ha llegit fins aquell moment, preguntar paraules de vocabulari, ...

- Després de llegir: Entre tots/es explicar allò que contava la lectura i veure si les hipòtesis s'havien complert. També fem una comprensió lectora per a veure si han entès el que transmet la lectura i fem una correcció conjunta per tal de posar en comú els diferents punts de vista.

S'escolten audicions del Cd d'aula i posteriorment es treballa la seva interpretació de forma oral.

En el treball de les tipologies textuals, tot i treballar-les per escrit hi ha una tasca prèvia a la seva creació que es treballa de forma oral (ex: les parts de la carta i com s'estructura, les parts de la narració i la seva ubicació en el text, ...) Al final de cada tema n'aprenen diferents tipus per tal de familiaritzar-nos amb diferents presentacions que no siguin sols la narrativa.

A més, el llibre ens aporta poemes, endevinalles, rodolins, acudits, fragments teatrals, refranys, cançons ... que cada nen/a memoritza i recita en veu alta als companys, és una activitat que els agrada bastant i que crea diferents situacions comunicatives.

Quan es possible, es treballen petits diàlegs que representen situacions de la vida quotidiana, on els nens per parelles representen aquella situació comunicativa.

Quan fem el Pla lector també tenim un llibre en castellà i es treballa la part de comprensió.

Cicle Superior

Tot i que a l'escola la llengua vehicular és el català, a causa de l'entorn i les característiques de l'alumnat, la llengua castellana està present a diari. La majoria de famílies, i així també els infants, són castellanoparlants i això fa que tinguin una predisposició per la llengua castellana i més facilitats per usar-la.

Per treballar l'aspecte oral d'aquesta llengua, l'àrea s'imparteix en la llengua estudiada, i un dels objectius és que l'alumnat s'expressi en aquesta llengua. L'ús de la llengua castellana està limitat per l'àrea de *Lengua y literatura castellana*, en 3 hores setmanals.

A la nostra escola donarem molta importància a l'expressió oral com a base d'una bona expressió escrita. L'expressió oral la treballarem a partir de dos vessants: la comprensió i l'expressió.

Partim de l'anàlisi de diferents centres d'interès i de tipologies o gèneres textuais diversos a fi d'aconseguir una funcionalitat en els aprenentatges. Considerem molt important valorar la riquesa que ens aporta el bilingüisme i així, encara que no sigui el castellà la llengua en que s'imparteixi l'àrea, sempre està present a la recerca de recursos. L'àrea on realment es treballen tots els aspectes de la llengua, és Llengua y Literatura Castellana.

També considerem important que el mestre sigui un bon model i referent, per tal que l'alumne pugui adquirir una bona estructura lingüística i riquesa de vocabulari. Això ens permetrà consolidar la base de les estructures a l'escriptura.

Les correccions dels exercicis es fan de manera oral promovent, doncs, l'expressió i comprensió oral.

Treballem a partir de l'anàlisi de gèneres provinents de camps com el periodisme (la notícia, l'exposició oral...), la lingüística (els registres i les situacions comunicatives...) la literatura; es porta a terme una lectura comprensiva i expressiva: explicar un poema o un conte, amb grups de 3 o 4 alumnes llegeixen, surten i expliquen per grups el que han llegit... o d'altres de més quotidians (explicar vivències pròpies, explicar itineraris, el funcionament d'algun aparell, quan algun alumne no entén entre ells surten a la pissarra i expliquen als companys els dubtes...).

Com que considerem que la llengua oral és la base per a una bona expressió escrita, dediquem, una hora setmanal on es treballen diferents tipologies textuais, i l'expressió oral. (i exercicis variats per millorar l'expressió oral en castellà, com per exemple inventant un conte entre tots.) Es practica el diàleg, l'assaig, les improvisacions, la interpretació...

La llengua castellana oral, només es treballa a l'àrea de castellà, realitzant activitats com:

➤ Lectura comprensiva i expressiva: Amb grups de 3 o 4 alumnes llegeixen, surten i expliquen per grups el que han llegit.

- Es corregeixen activitats oralment.
- Lectura d'una notícia, comentar-la oralment, posicionar-se davant d'aquesta notícia i defensar-la.
  - A l'inici de cada tema, fer una pluja d'idees.
  - Quan algun alumne no entén entre ells surten a la pissarra i expliquen als companys els dubtes.
  - Escoltem un àudio i a partir d'aquí les preguntes de comprensió oral. Abans d'escoltar-ho fem reflexionar sobre què pensen que escoltaran.
  - Lectura col·lectiva, individual i entre tots la comprensió. Les preguntes de comprensió de la lectura de cada tema.
    - Preparar l'explicació d'algun text / tema per als companys.
    - Veure documentals i pel·lícules i arribar a la comprensió de la pel·lícula mitjançant els diàlegs i la narració.
    - Escoltar contes.
    - Escoltar cançons i treure la lletra de les cançons. I donar una opinió d'aquestes.
    - Preguntes durant la lectura per veure si l'estan entenent.
    - Preguntar què diu a cada enunciat de les activitats per veure si entenen el que han de fer.
    - Lectures del tema i verbalitzar la comprensió del que han llegit.
    - Fer breus pauses durant la lectura per a poder fer preguntes per a que no es perdin el que estem explicant.
- El treball en altres àrees, és de forma ocasional. Com és:
  - Coneixement del Medi: la visualització de vídeos, la lectura de textos històrics o informatius...
  - *Alternativa/ciutadania/religió: lectura de textos, vídeos...*

2.2.1.3. Llengua escrita.

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions i l'enfocament metodològic del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències i no fer excessives repeticions. Considerem positiu treballar les estructures comunes d'ambdues llengües, així com afavorir el domini del castellà a l'hora de produir textos lliures.

Cicle Inicial

Al Cicle Inicial generalment, l'expressió escrita es treballa a gairebé totes les àrees, sobretot en les llengües i el coneixement del medi.

A les activitats de l'ensenyament de la lectura i l'escriptura hi ha uns objectius clars a les activitats que es realitzen. Es comença resseguint l'escriptura de paraules de vocabulari senzill i diari i es continua amb la formació de frases curtes utilitzant els articles, nexes i adjectius més comuns.

Les principals tipologies de textos que es treballen són:

- contes
- notícies
- embarbussaments
- rodolins
- descripcions
- endevinalles
- còmics
- dites
- poemes
- receptes de cuina
- experiments
- textos de caire més *científic* com els explicatius dels continguts de medi.

Les activitats realitzades per treballar-la són variades. Des de les més simples i dirigides a altres més creatives, intentant facilitar la motivació, creativitat i imaginació.

- Instruccions bàsiques.
- Lectura silenciosa i en veu alta escoltant els altres i respectant els torns.
- Lectura i reproducció de models donats.
- Visualització i lectura dels materials d'aula en diferents suports: llibres, fitxes, fotocòpies, imatges projectades, pel·lícules, vídeos.
- Redacció lliure a partir de l'observació d'una imatge o d'una idea donada.

- Activitats que treballen aspectes de la llengua com la gramàtica o l'ortografia: completar frases, omplir buits, relacionar amb concordança, etc.
- Activitats de comprensió lectora a partir dels diferents capítols d'una història.
- S'aprofiten les lectures dels 30' de lectura per copiar aquells poemes, dites, contes que hem treballat en la llibreta.

Dins l'horari lectiu de l'alumnat, es conta amb el suport d'un mestre més en l'aula per tal de poder ajudar a aquells alumnes que tenen més dificultats en el llenguatge o en el treball d'aquella àrea.

Enguany (curs 2011-2012) els alumnes de CI dediquen 30' diaris dins l'horari lectiu per practicar la lectura i la comprensió de breus textos. S'utilitza el programa Power Point per dur-la a terme. Aquesta lectura es fa en veu alta amb tot el grup, en veu alta de forma individual o també es duu a terme en silenci. En acabar es realitza la comprensió lectora del text de forma oral i si és el cas de poemes, dites o endevinalles els alumnes les copien en les llibretes. Es duu a terme a partir de diverses tipologies texturals (contes, refranys, dites, ...) amb el suport de PowerPoints.

Cicle Mitjà

Entre les activitats que treballem a l'aula i que són més concretament les que fem per tal de treballar la llengua escrita a l'àrea de castellà són les diferents tipologies texturals que apareixen al llibre de text durant les diferents unitats didàctiques:

- ✓ Descripcions (persones, objectes, paisatges,...)
- ✓ Redacció de contes.
- ✓ Redacció de faules
- ✓ Elaboració de poemes.
- ✓ Vivències personals.
- ✓ Redacció i anàlisi de notícies.
- ✓ Notes i missatges curts.
- ✓ Introducció als diàlegs.
- ✓ Elaboració d'una recepta.
- ✓ L'ús del diccionari.
- ✓ Elaboració d'un cal·ligrama
- ✓ Text expositiu.

- ✓ Diàleg
- ✓ Text teatral

Per tal de treballar l'ortografia, es realitzen dictats per tal de que els alumnes siguin conscients de la quantitat de faltes que fan i de la importància de evitar fer-les per escriu correctament. Els dictats es realitzen un per cada tema amb la ortografia que s'ha treballat prèviament i que tots els alumnes coneixen i l'han estat practicant al llarg del tema.

Per tal de reforçar els aspectes de vocabulari i ortografia, els alumnes a principi de cada unitat tenen vocabulari relacionat amb la unitat. Al començament de cada tema, es treballa el significat de cada paraula i es treballa després a la llibreta fent oracions amb aquelles paraules per tal de saber si han assolit el significat.

En quan a les normes d'ortografia, igualment, es copien les normes en la llibreta per després retenir la informació que han copiat.

Davant d'errors ortogràfics greus, cada alumne còpia la paraula en la seva llibreta correctament entre 5 i 10 vegades o bé fa frases amb aquella paraula en concret.

Es treballa la gramàtica que va apareixent al llarg de les unitats didàctiques:

- Els verbs i els temps verbals (present, passat i futur.)
- Antònims, sinònims, paraules polisèmiques.
- El subjecte i el predicat.
- El nom: Singular i plural, col·lectiu, propi i individual.

Es porta a terme una reflexió de les produccions escrites, pensant, valorant, escrivint i revisant els seus propis treballs.

També es demanen opinions escrites sobre algun tema demanat, treballant la capacitat de saber expressar les seves idees d'una manera ordenada, fent una síntesi del que es vol explicar.

En algunes unitats, depenent de la dificultat de la lectura, després d'una lectura curta, es fa un resum explicant el que passa al principi, al nuç i al desenllaç. Unes 6-7 línies.

Es treballen també els signes de puntuació: A partir de temes concrets treballem redaccions senzilles on intentem usar correctament els signes de puntuació per tal de millorar la seva expressió escrita.

L'objectiu és desenvolupar una competència comunicativa escrita que els permeti comunicar-se amb els altres, ser capaços d'expressar les seves opinions i transmetre la riquesa cultural, satisfent una necessitat individual i social.

Cicle Superior

Pel que fa al model d'escriptura es partirà i referirà a una situació de comunicació. Es considera molt important tenir informació d'allò que es vol transmetre i a qui va dirigit per tal de poder arribar a com escriure.

Abans de redactar dedicarem un temps a la planificació tot organitzant la informació i formulant objectius d'allò que volem transmetre. És a dir, els alumnes faran un llistat dels punts dels quals voldran parlar a mode d'esquema. Un cop planificat, es passarà a la textualització. Abans que els nens i nenes comencin a redactar és molt important haver treballat prèviament diferents tipologies textuals a classe, així com haver donat models per tal que els alumnes facin una reflexió i anàlisi per tal de produir textos semblants.

La revisió serà una part també molt important que cal que els nens i les nenes tinguin molt present, ja que és aquí on podran veure els errors que han fet i els servirà per polir el text i reestructurar-lo en el cas que sigui necessari. Els aspectes que estem treballant a CS són els objectius mínims ja que tenen moltes carències tant a nivell oral com escrit. L'alumnat utilitza un llenguatge massa col·loquial i en ocasions vulgar, de manera que s'intenta mostrar un model de llenguatge formal per a que ampliïn el seu vocabulari, i tinguin d'on veure expressions o formes de parlar o redactar, més adequades.

Es realitza un dictat per a cada tema. Amb les faltes d'ortografia treballem de la següent manera:

➤ A educació especial copiem la paraula tantes vegades com anys tenen. Fan un dictat per tema i per examen.

➤ A la classe ordinària: cada paraula errònia fan una frase amb ella. Si tenen més de 10 faltes d'ortografia, tornen a copiar tot el dictat.

- Es corregeix individualment i es comenten les faltes d'ortografia.
- S'intercanvien el dictat per corregir-li al company.
- Corregim el dictat amb el programa del Word.
- Cada alumne escriu una frase a la pissarra i després fem la correcció entre tots.

La llengua castellana amb tot el grup classe es dedica a treballar les tipologies textuals, i més concretament a escriure.

- Es realitzen descripcions, i es plantegen com si fossin endevinalles per a que els altres companys l'endevinen. (També mitjançant el PowerPoint).

– Quan es treballen petits textos teatrals es reparteixen els papers i es llegeixen. Primer fan una memorització i després fan la representació.

– Els poemes, fan rodolins senzills, rimes, poemes visuals, cal·ligrames...

– Els anuncis els treballem als diaris. També es treballa a Ciutadania per despertar l'esperit crític.

– La carta i el correu electrònic. Es proposa de treballar-ho mitjançant la connexió d'una altra escola. També proposem un joc, que si tots entre ells tenen correu electrònic, que facin paper i que l'enviïn a cada nen/a.

– El còmic per treballar: onomatopeies, seqüenciació, que el dibuix representi el diàleg, llenguatge visual, planificació (Si tens quatre vinyetes per explicar la història, com ho fas?).

Algunes activitats per a treballar la llengua escrita específicament:

- Amb un llistat de paraules (que les decideixen ells/elles) han d'escriure un diàleg, un conte, una història, i han de sortir aquestes paraules.

- Escriure els enunciats de les activitats.

- A informàtica s'utilitza programari diferent (Word, PowerPoint...) per a escriure textos.

- Els treballs que es fan en murals en grup o individuals...

- Resums de lectures.

- Resums i esquemes del temari per a preparar exàmens.

- Activitats de coneixements de cada dia.

- Després de llegir un conte, fer una cronologia de fets. Primer amb imatges i després amb text escrit.

- Escriure a l'agenda tant com deures, comunicacions...

- A la classe apunten deures per a tots, i notícies i exàmens.

- A medi, també es preparen apartats del tema, fent esquemes, mapes conceptuals, resums.

Fan un resum/esquema per a la realització d'un mural escrit, i després l'han de explicar als companys i companyes oralment.

- A llengua catalana, a l'agrupament D i ocasionalment a la resta d'àrees, per manca de vocabulari s'utilitza el diccionari bilingüe traductor català - castellà.

Es fa la proposta de repartir les diferents tipologies de text entre els mestres, per tal que es documentin, recullin informació i creïn una presentació o activitats de pissarra digital, amb cada tipologia, per tal de millorar el llenguatge escrit i les produccions de l'alumnat.

Aquestes tipologies estan repartides entre la llengua castellana i catalana. Per tant, deixarem recollit les següents tipologies de text:

- Text descriptiu.
- Text instructiu.
- Text teatral.
- Text poètic.
- La carta i correu electrònic.
- L'auca.
- El conte.
- Els anuncis.
- El còmic.
- La faula.

Dins dels 30' diaris, hi ha un dia que es treballen textos en castellà dins de l'àrea *Lengua y literatura castellana*. La metodologia emprada és la descrita a *Llengua catalana*.

A més, un dels tres llibres de lectura llegits i treballats durant el curs és en llengua castellana.

2.2.1.4. Activitats d'ús.

La llengua castellana s'utilitza únicament a l'àrea de *Lengua y literatura castellana*. El centre no preveu l'ús de la llengua castellana fora de l'aula d'aprenentatge a no ser que sigui necessari en cas de contacte amb altres centres d'indrets de parla castellana amb qui té un programa conjunt.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques.

El centre no veu la necessitat de impartir blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en castellà .

2.2.1.6. Alumnat nouvingut.

El centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

S'atendrà als alumnes nouvinguts tal i com s'ha explicat anteriorment al punt 2.1.2.7

2.3. Altres llengües.

2.3.1. **Llengües estrangeres.**

2.3.1.1. **Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa.**

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

L'aprenentatge de l'anglès, com a llengua estrangera comença al curs de P3 i acaba a sisè. A l'educació infantil es realitza una sessió d'anglès setmanal i dues sessions de psicomotricitat que també es fa en anglès. A primària es fan tres sessions a la setmana amb tot el grup classe (dues per treballar el llibre i una per treballar l'expressió oral).

La idea de fer una àrea curricular en anglès es plantejà davant la necessitat de donar una resposta a la realitat multicultural del centre i conscients que l'escola ha de preparar les joves generacions amb un bon bagatge lingüístic per tal que puguin viure amb comoditat en la societat del futur. Per tant, l'escola no pot conformar-se en treballar amb uns currículums tancats i estables; cal que s'adapti a les noves generacions, tecnologies i, en definitiva, a les necessitats que aquesta societat plurilingüe li demana continuament.

Per tal de promoure i fomentar un ús significatiu de la llengua anglesa, treballem els continguts de l'àrea de psicomotricitat i educació física (a 4rt i al cicle superior) en aquesta llengua ja que és una bona experiència doncs l'alumnat es troba en una situació comunicativa real .

S'han escollit aquestes àrees perquè reproduïxen moltes de les situacions de la vida diària de l'infant (diferents accions que impliquen moviment, vestir-se, despullar-se, rentar-se, jugar, escoltar..).

2.3.1.1.1. **Desplegament del currículum.**

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, i ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais

d'interacció/comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

A mesura que els alumnes van adquirint la competència comunicativa oral, es va introduint l'escrita. Es treballa bàsicament la competència oral a infantil, introducció de la lectoescriptura a partir de primer de cicle inicial, fins adquirir la competència oral i escrita un cop finalitzat cicle superior.

2.3.1.1.2. Metodologia.

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers estadis, contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat i l'ajudi a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent, i aprengui a treballar en col·laboració, tot respectant la diferència.

La llengua vehicular, doncs, serà sempre en anglès. Malgrat els alumnes tinguin inicialment una competència lingüística molt escassa s'animarà a l'alumnat a parlar sempre en aquesta llengua. Hem de ser conscients que tenen molta facilitat per pronunciar els sons nous i imitar l'entonació de la nova llengua i, a la vegada, sovint es mostren força desinhibits, motivats i amb bona predisposició vers l'aprenentatge d'una llengua estrangera. Per tant, quan utilitzin el català, la mestra repetirà el missatge en anglès per a que el nen o la nena el repeteixi en aquesta llengua.

La metodologia de l'ensenyament de la llengua anglesa es basa en una metodologia activa, que fa interactuar i participar els alumnes en gairebé totes les activitats que es plantegen a l'aula. Per aconseguir que la participació activa dels alumnes esdevingui un hàbit, creiem que s'ha de fomentar com més aviat millor, ja que per als més petits el joc és molt proper i el plantejament de jocs a l'aula l'entenen molt bé.

Llengua oral

Educació infantil

L'objectiu d'iniciar l'anglès a l'Educació Infantil és bàsicament introduir als infants en l'aprenentatge d'aquesta llengua, el més aviat possible, per tal d'afavorir-ne la seva adquisició dins d'una etapa prou significativa per al desenvolupament de l'infant.

Per tant, l'aprenentatge de la llengua en aquesta etapa es basa exclusivament en l'expressió i comprensió oral partint dels hàbits i rutines que els infants fan a diari i de la mateixa manera que les porta a terme la tutora com per exemple fer rotllana i passar llista, comptar quants infants hi ha a

l'escola i quants s'han quedat a casa, saludar-nos o acomiadar-nos amb una cançó, mirar el temps, dir els dies de la setmana, parlar de què portem per esmorzar, rentar cares i mans...etc. Les rutines treballades varien segons el moment en que es troben.

L'aprenentatge dels continguts es farà a través de cançons, rimes, jocs estimulants, representacions, contes, activitats lúdiques, cognitives, jocs de coordinació (Total Physical Response) i que siguin del seu interès sempre d'acord a l'edat i al nivell maduratiu corresponent.

En Cheeky monkey, un mico molt simpàtic i trapella, serà el nostre amic i ens ajudarà molt a aprendre anglès.

L'objectiu és que l'alumnat adquireixi un nivell de comprensió i expressió satisfactori, sigui capaç d'entendre ordres senzilles i reproduir, en la mesura de les seves possibilitats algunes demandes, frases o vocabulari treballat prèviament. Per tant, fomentarem la participació dels infants en tot moment i motivarem a que puguin tenir la llibertat i desig d'expressar-se amb una llengua que no és la pròpia i aconseguir, per tant, que l'alumnat estigui motivat.

Cicle inicial

Al Cicle Inicial, l'objectiu bàsic és continuar afavorint i fomentant la comprensió i expressió oral basant-se en estructures comunicatives bàsiques i missatges senzills propers a l'alumne.

En aquest cicle hem de tenir en compte una sèrie de factors i característiques pròpies de l'alumnat d'aquesta edat:

- La gran capacitat per a captar i reproduir sons, entonació i ritme de la llengua anglesa. Per tant, és important comptar amb una extensa competència lingüística a nivell oral per part del mestre/especialista.
- Els alumnes del CI no fan un anàlisi estructural de la llengua, per tant entenen els missatges produïts sempre que siguin alhora que comunicatius, acompanyats de suports significatius. És important la utilització constant d'altres recursos i estratègies no verbals com la gesticulació, recursos visuals... per tal de fer efectiva la comunicació dels alumnes.

La facilitat per a reproduir la llengua anglesa dels/de les alumnes d'aquest cicle es potencia posant el màxim possible en contacte amb la llengua anglesa a nivell oral. És important, doncs, la utilització d'altres emissors diferents del mestre habitual: cançons, audicions, mitjans audiovisuals, pòsters, "flashcards", etc.

Cicle mitjà i superior

Al Cicle Mitjà i Cicle Superior, l'anglès, a nivell de comprensió i expressió oral, es treballa de manera cíclica: l'alumne, tenint en compte les seves característiques i nivell d'aprenentatge, està en contacte amb noves estructures lingüístiques que es relacionen el màxim possible amb d'altres apreses anteriorment.

Es dissenyen activitats que tenen com a centre el vocabulari treballat o que pertanyen a l'entorn proper de l'alumne.

A continuació presentem un llistat de les pautes generals per treballar l'expressió oral.

- Treballem l'anglès de forma oral constantment.
- El professorat parla i es dirigeix a l'alumnat en anglès.
- Rutines, accions diàries i formes que es repeteixen contínuament.
- Contínua interacció docent/alumne i alumnes/docent
- Treball de llengua oral a través de cançons, històries, contes, embarbussaments, jocs, diàlegs, dramatitzacions curtes, simulacions..
- Activitats variades d'escoltar, tant al professor, com CD'S i visualització de DVD'S , activitats amb l'ordinador..amb les que després hauran d'explicar alguna cosa, dir quina és la resposta correcta..
- Desenvolupament de la competència comunicativa sempre a partir d'activitats variades que vagin d'acord amb l'edat i els interessos dels/de les nens/es, sempre encoratjant-los i motivant-los a que facin servir la llengua anglesa, a que gaudeixin d'ella.
- Els pòsters, flashcards i les fitxes són de gran ajut per presentar el nou vocabulari i que l'alumnat es familiaritzi amb ell.

Llengua escrita

En el treball de la llengua a nivell de comprensió i expressió escrita es realitza des d'un enfocament no sistemàtic de la llengua . L'alumne/a ha de ser capaç d'entendre globalment missatges molt bàsics escrits però sempre amb el suport del/de la mestre/a i sobre aspectes que prèviament han estat treballats amb aprofundiment i sempre de forma oral.

Es treballa l'anglès de forma escrita fent servir tant el llibre de text, com el d'activitats, fitxes preparades per el/la mestre/a i qualsevol material que es trobi oportú d'internet, pàgines i revistes adreçades als/les alumnes, sempre intentant que sigui un material real (que no es vegi artificial i sense sentit).

Educació Infantil

A l'educació infantil no treballem de manera explícita la llengua escrita perquè considerem que encara no estan preparats a nivell maduratiu per a poder treballar-ho.

Tanmateix, a l'aula tenim present que és molt important que els infants estiguin en contacte amb aquesta llengua també de manera escrita, és per això que a cada classe hem creat el racó d'anglès on tenim els referents del vocabulari treballat ja sigui amb dibuixos o amb paraules (colors, temps, vocabulari clau de cada unitat, ordres senzilles, normes de la classe...) així com diferents cartellets en anglès per a identificar espais, rutines o objectes amb la intenció de reforçar l'expressió i comprensió oral i també per a que es familiaritzin a veure paraules escrites en anglès.

En definitiva, l'objectiu primordial és que l'anglès estigui present a l'aula i ho puguin consultar cada vegada que ho necessitin. També fora de l'aula (passadís, gimnàs, hall, aula de racons de joc...) poden trobar cartellets de vocabulari referent a normes o objectes.

Cal destacar que a dins de la maleta viatgera que es porten a casa hi ha un conte en anglès. Amb aquest recurs estem treballant l'observació (P3) o resseguiment de paraules en anglès o traços (P4 i P5) i depenent de quin sigui el grau de maduresa de cada infant podran fins i tot, iniciar-se en la lectoescriptura d'algunes paraules en aquesta llengua. És també en el recurs del dossier de la maleta on alguns infants poden escriure alguna paraula en anglès, fruit de la motivació o del treball conjunt amb les seves famílies.

Cicle Inicial

A mesura que els/les alumnes van adquirint la competència comunicativa oral, es va introduint l'escrita. És al primer trimestre de cicle inicial quan es comença a treballar l'escriptura i lectura de paraules escrites.

L'expressió i comprensió escrita es treballa a nivell d'instruccions bàsiques i partint de models escrits donats prèviament. Algunes activitats que faciliten aquest aprenentatge són:

- Copiar paraules i escriure-les al llibre.
- Relacionar paraules escrites i imatges al llibre d'activitats.
- Omplir buits de paraules- el joc del penjat (pissarra)
- Escriure paraules en els exercicis del CD ROM
- Ordenar lletres barrejades per formar una paraula coneguda.
- Identificar el vocabulari treballat de cada lliçó en el picture dictionary

- Identificar i escriure el vocabulari de les rutines treballades (dia, mes, any, estació, temps)

Quan es dona la maleta viatgera a un/a alumne/a s'espera que el seu treball a casa sigui bastant productiu i sigui capaç d'escriure alguna frase o paraula en anglès.

Com ja s'ha dit anteriorment aquest curs 2011-2012 els alumnes de primària dediquen 30' diaris dins l'horari lectiu per practicar la lectura i la comprensió de breus textos (dins les diferents àrees). Quan ho fem en la llengua anglesa, es fa de moltes maneres; amb una lectura en veu alta amb tot el grup, a nivell individual en els jocs o textos, etc. Aprofitem el recurs de la pissarra digital per a projectar lectures (en format Word, PowerPoint, jocs, etc) o jocs didàctics que impliquin la lectura de vocabulari (de reforç o ampliació...), també utilitzem els "big books". Després de realitzar cada lectura, fem un anàlisi del que acabem de llegir per tal de treballar la comprensió i comprovar que han comprès el que han llegit.

Cicle mitjà

L'expressió escrita al cicle mitjà es realitza des d'un enfocament no sistemàtic de la llengua. L'alumne al llarg d'aquest cicle començarà a ser capaç d'entendre globalment missatges molt bàsics però sempre amb el suport del/de la mestre/a i sobre aspectes que prèviament han estat treballats amb aprofundiment. Per tant, l'expressió escrita es treballa a partir de l'observació de models prèviament treballats (lectura i comprensió del text / vocabulari) i un cop els/les alumnes són conscients del funcionament de l'estructura gramatical treballada i del vocabulari apropiat podran començar a elaborar un text escrit amb l'ajuda del/de la mestre/a.

Altres activitats per a treballar la llengua escrita:

- Els treballs que es fan en murals en grup o individuals...
- Resums i esquemes del temari per preparar exàmens.
- Activitats de coneixements de cada dia.

Cicle superior

En aquest cicle els/les alumnes són ja bastant competents en la comprensió oral i ara ens centrarem en la seva expressió escrita. L'expressió escrita la treballarem a partir de l'observació de models prèviament treballats (lectura i comprensió del text) i un cop els/les alumnes són conscients del funcionament de l'estructura gramatical treballada i del vocabulari apropiat podran començar a elaborar un text escrit. És molt important que els infants facin una reflexió i anàlisi del text model per tal de produir textos semblants.

La revisió serà un part també molt important que formarà part de l'aprenentatge de la llengua, ja que mitjançant els errors fets, els servirà per reflexionar, aprendre i polir el text i reestructurar-lo en el cas que sigui necessari. Sovint treballarem la redacció conjunta per tal d'atendre a la diversitat (ajudar els/les alumnes més lents/es amb altres més ràpids/es). D'aquesta manera treballen de forma cooperativa i aprenen dels/de les companys/es.

Altres activitats per treballar la llengua escrita:

- Els treballs que es fan en murals en grup o individuals...
- Resums i esquemes del temari per preparar exàmens.
- Activitats de coneixements de cada dia.

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera.

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per a donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixen l'atenció a la diversitat.

Els llibres de text es comencen a utilitzar a 1r de primària. Al cicle inicial s'utilitza el pupil's book i a partir de cicle mitjà s'introdueix l'activity book.

Considerem que és molt important la utilització del material de suport visual tant a les rutines com als diferents jocs o activitats proposades, ja que aquest permet adquirir el vocabulari sense la necessitat d'escriure paraules i interferir així en el procés d'aprenentatge de la lectoescriptura del nen o nena. Especialment a l'educació infantil on només es fa servir aquests materials: flashcards, books, story cards, titella, jocs...

També en aquest cicle els infants tenen l'oportunitat de mirar contes amb la *biblioteca mòbil* que porta la mestra únicament a la sessió corresponent d'abans del pati. Així, quan acaben d'esmorzar poden gaudir una estona mirant o llegint els contes en anglès.

Al racó d'anglès de les classes de P5 s'han posat contes per a llegir i resseguir a l'abast dels/de les alumnes per a que puguin mirar-los o escriure sempre que els sigui possible.

També es fa servir el recurs de la maleta viatgera des d'infantil fins a segon, adaptant-la a les diferents edats de l'alumnat.

A dins de la maleta dels nens i les nenes d'infantil i cicle inicial trobem un conte, un Cd amb cançons treballades durant el curs, un DVD en anglès, la titella de la classe (el Cheeky monkey per infantil) i un dossier per a treballar una mica a casa (on poden fer un dibuix, foto, un escrit explicant què han fet...). Cada alumne/a se l'emportarà una setmana sencera. Així podran continuar

treballant els conceptes a casa i amb l'ajuda dels seus pares i familiars i podran passar moments molt especials amb el màxim referent en anglès, en Cheeky , així com ballar, cantar, recordar les cançons o bé mirar el conte tots junts.

La implicació de les famílies és un punt clau; per una banda l'alumnat pot compartir noves experiències en anglès amb la seva família, fet que els motiva molt i per una altra banda els pares i mares se n'adonen del nivell i grau de comprensió dels seus fills o filles fins el moment.

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera.

El centre assegura la presència dels recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera com a mitjà d'accés a material divers i autèntic, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació, per diversificar els models lingüístics presents a l'aula i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

La visualització de vídeos per reforçar o ampliar els continguts treballats, els llibres digitals... són alguns exemples.

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula.

Els/Les mestres especialistes d'anglès sempre utilitzaran la llengua anglesa en les interaccions amb els/les alumnes vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament. En moments molt puntuals, s'utilitzarà la llengua catalana.

El professorat utilitza la llengua anglesa com a llengua vehicular i s'exigeix, per tant, que els alumnes parlin aquesta llengua com a mitjà de comunicació a l'aula. A cada nivell se'ls demana un mínim de llenguatge d'aula que es concreta a la programació anual d'anglès (de forma gradual i seqüenciada).

La intenció és que els alumnes siguin capaços d'aplicar aquests coneixements lingüístics a d'altres situacions comunicatives en altres contextos fora de l'aula com per exemple cantar les cançons del festival de Nadal en anglès.

El centre disposa d'una aula de llengua estrangera on es pretén que sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge entenent que aquest espai és la millor garantia per a oferir oportunitats d'ús real i de contacte amb la llengua d'aprenentatge. Aquesta aula només la utilitzen els alumnes de primària i quan fan la sessió oral.

Però no només volem que l'aula d'anglès sigui un lloc d'immersió d'aquesta llengua, sinó tota l'escola en el seu conjunt. És per això que s'han creat els racons d'anglès a les classes dels alumnes que no van a aquesta aula, a més a més de posar diferents rètols o racons pels passadissos i al gimnàs.

2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres.

2.3.1.2.1. Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre planifica l'avançament de l'aprenentatge de la primera llengua estrangera a l'educació infantil tenint en compte la contextualització d'aquesta llengua dins el currículum de l'educació infantil, seguint la metodologia pròpia d'aquesta etapa i assegurant la dedicació horària i una organització que afavoreixi el contacte freqüent amb la llengua. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació específica per a aquesta etapa.

La clau d'èxit de l'avançament de l'anglès depèn principalment de les condicions amb que es realitzi l'ensenyament de la llengua estrangera als nens i les nenes d'infantil.

Com s'ha esmentat anteriorment, l'anglès s'introdueix a l'educació infantil a P3 i de forma oral. A l'1r de cicle inicial es comença a introduir el llenguatge escrit amb el llibre.

Podem afirmar, pel propi aprenentatge, per l'experiència docent de l'ensenyament de les llengües i de l'ensenyament en general, que els nens/les nenes com més petits més facilitat i plasticitat neurològica tenen. Som conscients que hi ha unes estructures comunes a totes les llengües que mai fa que l'aprenentatge d'una llengua resti l'aprenentatge d'una altra, en tot cas suma: riquesa de vocabulari, estimula la capacitat intel·lectual, afavoreix el coneixement d'altres cultures i facilita l'enteniment d'altres costums.

En les classes d'anglès no només es fa llengua, l'ensenyament de l'àrea abasta altres disciplines: matemàtiques, coneixement del medi social i natural, hàbits i rutines...

La plasticitat cerebral d'aquesta edat també abasta al sentit de l'oïda, cal aprofitar la capacitat que ara tenen per discriminar i recordar sons, paraules noves, imitar la fonètica i entonació

característiques de la llengua anglesa. Anticipar l'anglès a l'educació infantil facilita l'augment de l'*input* oral que ens facilitarà aconseguir els objectius de la llengua estrangera a final d'etapa.

2.3.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

El centre imparteix blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en llengua estrangera a infantil (psicomotricitat), a 4rt i al cicle superior (educació física) com ja s'ha explicat anteriorment. En la programació d'aquestes àrees, s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic i visual per tal de facilitar l'assoliment de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació metodològica de l'àrea.

2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües.

El centre s'ha plantejat participar en projectes plurilingües o incentivar programes plurilingües, com, per exemple, els que permeten potenciar la comprensió de les diverses llengües romàniques o els que permeten potenciar l'autoavaluació de l'alumnat en temes de coneixement de les llengües.

Durant els cursos 2007-2010 es va impartir el Projecte Experimental d'Anglès a Parvulari i al Cicle Inicial.

2.3.3 Llengües complementàries procedents de la nova immigració.

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on sigui possible, a més, que l'alumnat d'origen estranger pugui construir, com a ciutadà i ciutadana d'aquest país, una nova identitat compartida i no excloent que, en cap moment, impliqui la renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

Una de les línies d'actuació és facilitar que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporten a la nostra societat, fet que, de ben segur, a més, també farà possible una millor acollida i una més gran cohesió social.

2.4. Organització i gestió.

2.4.1. Organització dels usos lingüístics.

2.4.1.1. Llengua del centre.

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general han de ser en català. El centre esdevé un referent d'ús de la llengua.

2.4.1.2. Documents de centre.

Els documents de centre: PE (i PLC), RRI (NOFC), i PAC, amb els continguts i referents de la llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge.

Els centres educatius han d'utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric. Als textos escrits s'utilitzaran sempre que sigui possible mots que englobin els dos sexes (alumnat, famílies, professorat...). Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

2.4.1.4. Comunicació externa.

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà. Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es faran comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies novvingudes.

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies.

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

2.4.1.6. Educació no formal.

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal.

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que, en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc.), els adults responsables s'adreixin sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats.

2.4.1.6.2. Activitats extraescolars.

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (activitats d'educació no formal de l'AMPA) se segueixin els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic. Els responsables d'aquestes activitats s'adreçaran sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir-se la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats.

2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses.

L'Acord del Govern de la Generalitat, (30 de novembre de 2004) estableix: *Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...) En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan d'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català.* Per tant, hom vetllarà perquè en la contractació d'activitats extraescolars les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc.).

2.4.1.7. Llengua i entorn.

El centre participa en el pla educatiu d'entorn de la població (o es coordina en xarxa) per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu.

2.4.2.1. Actituds lingüístiques.

Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, *tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració*. Per aquest motiu, el centre educatiu ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació).

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut o que es faciliti documentació bilingüe català/castellà o s'atengui oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin.

2.4.3. Alumnat nouvingut.

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es faci amb metodologia d'ensenyament de llengua estrangera (L2 o llengua nova) i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari .

2.4.4. Organització dels recursos humans.

2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics.

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu d'acord amb el seu pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents d'una entitat educativa. Els objectius d'aquest pla de centre sorgiran a partir de la voluntat i de la capacitat de planificació de l'assessorament per part de les institucions col·laboradores (ICE.) Els centres han de determinar les necessitats de formació tant lingüístiques com didàctiques (d'ensenyament de llengües i d'ensenyament en una llengua).

2.4.5. Organització de la programació curricular.

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells.

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre el professorat d'un cicle, entre el professorat dels diversos cicles i entre el professorat de nivells diferents encara que, en el cas de l'ensenyament públic, siguin de centres diferents, independentment de la llengua que hi imparteixin.

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes.

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres de l'educació primària i secundària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament-aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes

Per tant, a l'hora d'impartir la llengua catalana i la llengua castellana és té en compte les estructures lingüístiques que es treballen a cada àrea per tal de no repetir-les.

2.4.5.3. Projectes d'innovació.

El centre participa en projectes d'innovació pel que fa referència a l'aprenentatge/ensenyament de les llengües.

Biblioteca escolar.

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars, on es pot trobar tot tipus d'informació en diferents suports, que ha d'estar a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa.

La composició del seu fons ha de respondre al nivell educatiu de l'alumnat del centre i ha de preveure la diversa tipologia dels seus usuaris/es. La llengua dels documents ha de ser preferentment la catalana, però també el fons ha de tenir en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Tanmateix, el fons s'ha de mantenir actualitzat i ha d'haver-hi un equilibri entre els materials de ficció i els de coneixements, un 60% i un 40% aproximadament.

La dinamització de la biblioteca escolar comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura de centre.

A l'escola es va fer el Projecte Puntedu pel qual es va dotar d'una sèrie de material informàtic, literari...

Les tasques que es realitzen són les següents:

- Estudi de les necessitats de l'alumnat per a la tria del material.
- Anàlisi d'aquestes necessitats i compra de llibres adequats.
- Enregistrament de llibres.
- Delimitació dels espais per temàtiques i edats.
- Animació per la lectura: (depenent del curs es realitzen les següents activitats adaptades a les edats i necessitats).
  - o Préstec de llibres.
  - o Consulta de llibres.
  - o Conta contes.
  - o Promoció de la diada de Sant Jordi.

A més a més es treballa el recurs de la maleta viatgera de la biblioteca des de P3 fins a sisè. El contingut d'aquesta maleta són un conjunt de llibres adequats al nivell dels/de les alumnes i un quadern on els/les alumnes d'infantil fan un dibuix i els/les alumnes de primària fan un dibuix o un comentari de les lectures fetes.

La maleta se l'emporten a casa tota una setmana. La creació d'aquest recurs té per finalitat que els/les alumnes es motivin i s'engresquin envers la lectura i d'altra banda per a què la família participi en aquest projecte, motivi als seus fills a la lectura, tinguin moments molt especials i significatius gaudint d'unes hores de lectura i de la seva companyia. Per tant, podem afirmar que és un bon recurs per fomentar la lectura, implicar als pares en la formació dels seus fills o filles i d'apropar l'escola als pares i afavorir, per tant la seva participació.

L'objectiu d'aquesta activitat és:

- Contribuir a la presa de consciència del paper tant important que té la família en el foment de la lectura.
- Conèixer diversos tipus de llibres (informatius, de ficció, còmics, contes,etc..).
- Afavorir el desenvolupament de l'hàbit lector en l'alumnat del centre.

2.4.6.1. Accés i ús de la informació

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com comunicar-la

de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal. Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies d'informació i d'ús de fonts d'informació general. El treball de la competència informacional ha de ser assumit per tot el professorat en col·laboració amb la biblioteca del centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars. En aquest procés formatiu s'ha de tenir en compte la situació sociolingüística actual de la societat catalana, amb el català com a llengua vehicular i la presència de les llengües curriculars i les de la nova immigració.

2.4.6.2. Pla de lectura de centre

El Pla de Lectura de Centre (PLEC) és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure:

- 1) l'aprenentatge de la lectura, entès com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora
- 2) l'aprenentatge a través de la lectura, entès com la capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta
- 3) el gust per llegir, entès com l'adquisició d'un hàbit basat en el gaudi
- 4) la formació d'usuaris, entesa com l'adquisició de les eines, tècniques i metodologies de les diferents formes d'accés tant a la lectura com a font d'informació com a la lectura com a font de gaudi.

El centre educatiu ha de treballar en col·laboració activa amb les famílies (AMPAS) i altres institucions, com poden ser les biblioteques públiques i les administracions (plans d'entorns, plans municipals...).

El PLEC ha de reconèixer la complexa situació sociolingüística de la societat catalana, i vetllar perquè el català continuï essent la llengua vehicular i d'aprenentatge, a la vegada que hi hagi una presència adequada de les altres llengües curriculars i un reconeixement de les de la nova immigració.

2.4.7. Projecció del centre.

2.4.7.1. [Pàgina web del centre](#).

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... La web és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

En aquesta web s'hi poden trobar fotos de sortides, de les colònies, de les diferents activitats que realitzem a l'escola... S'hi pot accedir a través d'aquesta adreça:

<http://www.xtec.cat/ceipsolcunit>

2.4.7.2. Revista.

El centre té una revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per a treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per a difondre les activitats i els treballs en què es participa.

Es pretén que aquesta revista sigui una porta oberta a les famílies per a donar-les-hi a conèixer les activitats, projectes, sortides, etc. que es fan al nostre centre.

Es publica una revista per trimestre. Les revistes del primer i del segon trimestre, aquesta última dedicada a la festa de Sant Jordi on es recullen tots els treballs guanyadors dels Jocs Florals són publicades *on line* i la tercera revista, s'imprimeix i es reparteix als alumnes del centre a final de curs. (sempre que sigui possible per tema econòmic)

2.4.7.3. Exposicions.

El centre organitza, amb la col·laboració de les famílies, d'organismes públics o d'entitats, exposicions sobre temàtica relacionada amb el món de l'educació. Es prioritza que siguin en llengua catalana. D'altres exposicions són de treballs realitzats pels alumnes del centre. Alguns exemples són:

- Treballs sobre alguna temàtica en concret que es treballi a l'aula en un moment determinat: les estacions de l'any, festes, temes específics treballats a l'aula (centres d'interès, projectes,etc)
- Manualitats fetes al centre pel Nadal
- Exposició de llibres d'alumnes al passadís de primària, per Sant Jordi
- Treballs dels tallers per Sant Jordi
- Manualitats de Sant Jordi fetes a casa amb la col·laboració de les famílies
- Variants: de " l'alimentació saludable" per exemple.

2.4.8. Xarxes de comunitats virtuals.

El centre organitza, amb la col·laboració d'organismes públics o d'entitats, exposicions sobre temàtica relacionada amb el món de l'educació. Es prioritza que siguin en llengua catalana.

2.4.9. Intercanvis i mobilitat.

Els intercanvis epistolars, telemàtics i presencials, la col·laboració entre centres i les colònies i estades lingüístiques creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural d'altres indrets.

2.4.10. Dimensió internacional del centre educatiu.

Participació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu és garantia de participació en un món global. La incorporació del desenvolupament de la dimensió europea i internacional en les finalitats educatives del projecte de centre permet concretar accions i planificar projectes a curt, mitjà i llarg termini, promoguts i prioritzats des del projecte lingüístic plurilingüe.

El desenvolupament de la dimensió internacional del centre dona oportunitats a l'alumnat i al professorat de conèixer, col·laborar i treballar conjuntament amb altres centres d'arreu del món per a la millora dels processos educatius vers el diàleg intercultural i la ciutadania activa.

Cal que la finalitat de millorar la dimensió europea o internacional del centre s'integri en el projecte lingüístic plurilingüe i els projectes específics estiguin planificats, reconeguts i acceptats per tota la comunitat educativa.

Coordinació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu afavoreix la projecció externa del centre i ajuda a la cohesió interna dels equips docents pel que fa a la innovació i la renovació metodològiques.

Per facilitar la participació del centre en programes i projectes internacionals és imprescindible la coordinació dels equips docents i dels referents de les diferents llengües impartides al centre educatiu, amb una col·laboració promoguda i prioritzada des del projecte lingüístic plurilingüe.

Cal que la comunitat educativa afavoreixi un temps de reflexió compartida per al professorat implicat en projectes internacionals i estimuli l'autonomia de treball entre l'alumnat que hi participa.

La coordinació d'actuacions, participants i ús dels recursos lingüístics i comunicatius per a desenvolupar un projecte internacional ha d'estar impulsada en el projecte lingüístic plurilingüe.

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

3. Concreció operativa del projecte (Pla anual)

Objectius	Actuacions	Responsables	Temporitzador	Indicadors
*Portar a terme la programació de jocs de pati (iniciada enguany) potenciant que els nens i nenes parlin el català a l'hora d'esbarjo.			1 dia setmanal	
* Promoure activitats com ara els Jocs Florals o la Setmana Cultural per tal de potenciar la llengua catalana tant a nivell oral com escrit.				
*Continuar elaborant la metodologia de llengua . Iniciar el bloc de gramàtica .				
*Vetllar per a que els monitors parlin el català.				
*Vetllar per a que els rètols que escriu l'AMPA de l'escola estiguin escrits en català.				
*Vetllar per a que les classes extraescolars siguin en català				

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

* LECTURA (Objectius que ha hagut d'assolir l'alumnat en acabar primària).

- Establir conseqüències.
- Aprendre a subratllar, resumir i esquematitzar, de manera senzilla, per memoritzar amb més facilitat les idees principals llegides
- Cercar informació i seleccionar les dades més rellevants d'un text.
- Saber separar els fets de les opinions.
- Saber separar la realitat de l'imaginari.
- Tenir una lectura àgil i entenedora.

L'objectiu principal és que desenvolupin un bon nivell de comprensió crítica que els permeti saber fer una transferència de coneixements tot traslladant els conceptes d'uns textos a uns altres.

* Propostes de millora de la lectura:

- Elaborar un llibre amb lectures de temes quotidians i motivadors pels alumnes i buscar recursos visuals per treballar les hipòtesis de cadascuna d'aquestes (fotografies plastificades, cançons, contes...).
- Dedicar un temps setmanal per llegir.
- Potenciar la lectura comprensiva. treballar el vocabulari de cada lectura buscant sempre les paraules que no entenen i enregistrant-les en el seu diccionari.
- Buscar d'altres tipus de materials tenint en compte la brevetat, la funcionalitat, la varietat i la significativitat, com per exemple:
  - notícies de l'actualitat o de l'any que van néixer els alumnes.
  - lectura de treballs propis
  - endevinalles
  - dites i refranys
  - cartes i e-mails
  - poemes, invitacions
  - lectura de contes als més petits
  - circulars de l'escola
  - teatre o narracions dialogades
  - acords d'assemblea

- Conscienciar a les famílies per a que s'impliquin en l'adquisició d'hàbits de lectura. Ex .maleta viatgera (revistes i llibres triats pel professor). Cada alumne se l'emporta a casa durant una setmana perquè llegeixi tot allò que se li proposa.
- **Fer trobades amb autors dels llibres que s'estant llegint: Pilar Bayès, Mercè Arànega, ...**
- Elaborar un llibre d'aula format per les redaccions dels alumnes.
- Recopilar contes tradicionals i passar-los a text (amb l'ordinador).
- Elaborar un conte virtual Exemple:
- http://phobos.xtec.cat/llobres/llobre.php?fisbn=e3009850_1124
- Visita guiada a la biblioteca pública.
- Utilitzar biblioteques virtuals.
- Llegir contes interactius...

Amb els alumnes amb dificultats caldrà tenir en compte els següents aspectes:

- Cal partir del seu nivell per tal de restablir la confiança.
- Evitar les lectures llargues.
- Utilitzar un vocabulari fàcil i limitat fins que el nen/la nena es senti segur/a.
- Usar materials, si cal, de cursos inferiors.

L'EDUCACIÓ LITERÀRIA

Partint de la base de l'empobriment que amenaça no sols al llenguatge literari, sinó a la llengua en general en els temps de massificació i despersonalització que viu la societat contemporània, amb l'agregant de l'ús que es fa en el llenguatge utilitzat en els correus electrònics i també a la massiva incorporació d'alumnes procedents dels països hispanoamericans, l'escola és el millor mitjà per afavorir i potenciar l'audició i la lectura literària i per recomanar llibres literaris que puguin llegir fora de l'escola.

- Permetre als/les alumnes conèixer tots els estils i gèneres literaris.
- Aconseguir progressivament una autonomia lectora.
- Augmentar els seus coneixements al ritme que els/les alumnes ho desitgin per la seva capacitat i edat.
- Han de tenir un contacte constant amb els llibres.

DOCUMENT EN REVISIÓ CURS 18-19

- Llegir per plaer i per evadir-se.

* Propostes de millora:

- Biblioteca d'aula: els llibres han d'estar sempre ajustats al curs i comptar amb el nombre suficient de llibres idèntics per poder realitzar sessions de lectura oral en petit grup.
- Cal dinamitzar les biblioteques: una nova ambientació, creació de guies de lectura, expositors manipulatius, edicions de butlletins i circulars, potenciar la programació d'activitats d'animació a la lectura...
- Animació a la lectura: conta contes, visita d'autors i il·lustradors, fer exposicions temporals de llibres, col·laborar amb la biblioteca municipal, implicació de la família...